

LETNO POROČILO

za leto 2021

Ljubljana, 21. marec 2022

Kazalo

PREDSTAVITEV DRUŽBE.....	1
POSŁANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE	2
I. POSLOVNO POROČILO.....	4
1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2021	5
2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2021	6
3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA OBDOBJE 2022-2026	6
4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2021	7
4.1. Analiza in trendi makroekonomskega okolja	7
4.2. GVO danes	8
4.3. Finančna analiza poslovanja	9
4.3.1. Prihodki	9
4.3.2. Odhodki	12
4.3.3. Prosti denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	13
4.3.4. Naložbe v osnovna sredstva	13
4.3.5. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov	14
4.4. Nekateri ključni kazalniki poslovanja	15
5. PRODAJA IN NABAVA	16
5.1. Naročniki	16
5.2. Dobavitelji	16
6. ODPRTA ŠIROKOPASOVNA OMREŽJA	16
7. UPRAVLJANJE S TVEGANJI	17
7.1. Tveganja delovanja	17
7.2. Tržna tveganja	17
7.3. Finančna tveganja	17
7.4. Okoljska tveganja	17
7.5. Kadrovska tveganja	18
7.6. Tveganja na področju IT	18
8. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI	19
8.1. Organiziranost	19
8.2. Zaposleni	20
8.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja	20
8.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi	21
8.2.3. Struktura zaposlenih po spolu in starosti	21
8.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija)	21
8.2.5. Izobrazbena struktura	22
8.2.6. Letni ocenjevalni razgovori	22
8.2.7. Spremljanje organizacijske vitalnosti	22
8.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih	23
8.2.9. Študij ob delu	23
8.2.10. Sodelovanje z izobraževalnimi zavodi in izvajanje strokovne delovne prakse	23
8.2.11. Stroški dela	23
8.2.12. Povprečna plača	24

8.2.13. Skrb za zaposlene, upokojene in druge skupine, ki so povezane s podjetjem	24
8.2.14. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost.....	25
9. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001	26
10. TRAJNOSTNO POSLOVANJE	27
11. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	28
12. IZJAVA O UPRAVLJANJU	29
13. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA	34
II. RAČUNOVODSKO POROČILO.....	35
1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE	36
1.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2021 in 31.12.2020	36
1.2. Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo na 31.12.2021 in 31.12.2020	36
1.3. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2021 in 31.12.2020.....	37
1.4. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2021	38
1.5. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo na 31.12.2021 in 31.12.2020	39
2. POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.	40
2.1. Splošno o družbi.....	40
2.2. Podlaga za sestavo	41
2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev.....	42
3. POJASNILA K IZKAZOM	52
3.1. Čisti prihodki od prodaje.....	52
3.2. Drugi prihodki od poslovanja	52
3.3. Stroški materiala in energije	52
3.4. Stroški storitev	53
3.5. Stroški dela.....	53
3.6. Drugi odhodki poslovanja	54
3.7. Finančni prihodki in odhodki.....	54
3.8. Davek iz dobička in odloženi davki	54
3.9. Neopredmetena sredstva	55
3.10. Opredmetena osnovna sredstva	57
3.11. Sredstva v najemu (pravica do uporabe – ROU)	58
3.12. Finančne naložbe v odvisna podjetja	59
3.13. Druge finančne naložbe	59
3.14. Odložene terjatve za davek.....	60
3.15. Zaloge.....	60
3.16. Poslovne in druge terjatve.....	61
3.17. Kratkoročna pogodbeni sredstva	62
3.18. Kratkoročno razmejena sredstva	62
3.19. Denar in denarni ustrezniki.....	62
3.20. Kapital in rezerve.....	62
3.21. Dolgoročne pogodbene obveznosti.....	63
3.22. Dolgoročne razmejene obveznosti.....	63
3.23. Rezervacije.....	64
3.24. Dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz najemov.....	65

3.25.	Kratkoročne in dolgoročne poslovne in druge obveznosti	66
3.26.	Kratkoročno odloženi prihodki	66
3.27.	Vnaprej vračunani stroški in odhodki	66
3.28.	Knjigovodske in poštene vrednosti	67
3.29.	Potencialne obveznosti	68
4.	DRUGA RAZKRITJA	69
4.1.	Posli s povezanimi strankami	69
4.2.	Stroški revizorja	71
4.3.	Upravljanje finančnih tveganj	71
5.	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	74
6.	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	75

PREDSTAVITEV DRUŽBE

PODJETJE	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.
NASLOV	Cigaletova 10, 1000 Ljubljana
DEJAVNOST DRUŽBE	Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja
POSLOVODSTVO	dr. Zef Vučaj, direktor (od 1.9.2021 dalje) dr. Mitja Štular, direktor (od 1.8.2021 do 31.8.2021) Borut Radi, direktor (do 31.7.2021)
NADZORNI SVET	dr. Mitja Štular, predsednik Sabina Merhar, namestnica predsednika Helena Jakič, predstavnica zaposlenih
REVIZIJSKA KOMISIJA	Sabina Merhar, predsednica Darinka Virant, zunanja članica
MATIČNA ŠTEVILKA	1507664000
DAVČNA ŠTEVILKA	40917282
ŠT. VPISA V SODNI REGISTER	1/33049/00, registrirana dne 14.04.2004
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	5.758.157,00 EUR
VELIKOST DRUŽBE	Veliko podjetje
TRANSAKCIJSKI RAČUNI	SI56 0400 1004 9654 774 pri Nova KBM d.d. SI56 0400 1004 8324 807 pri Nova KBM d.d. SI56 0400 1004 8480 880 pri Nova KBM d.d. SI56 3000 0000 0372 710 pri Sberbank d.d. SI56 3000 0010 0372 726 pri Sberbank d.d.
ČLAN IZS, evidenčna številka	2593
SPLETNI NASLOV	www.gvo.si
ELEKTRONSKI NASLOV	gvo@telekom.si
ODVISNE DRUŽBE (Lastništvo 100,00% GVO, d.o.o.)	OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o. Cigaletova ulica 10, 1000 Ljubljana INFRATEL, telekomunikacijska infrastruktura, d.o.o. Cigaletova ulica 10, 1000 Ljubljana GVO Telekommunikation GmbH Schorlemer Strasse 48, DE 48683 Ahaus Zvezna republika Nemčija

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d.. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na spletni strani družbe Telekom Slovenije, d.d. (www.telekom.si).

POSŁANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE

Poslanstvo

Naše poslanstvo je povezovanje ljudi.

Vizija

Naša vizija je postati vodilni infrastrukturni operater na podeželju v Sloveniji.

Vrednote

Medsebojno se spoštujemo

S spoštovanjem vseh deležnikov gradimo uspešne odnose. Spoštujemo vse sodelavce, ne glede na organizacijsko umeščenost ali vrsto del, ki jih ti opravljajo, dobavitelje, podizvajalce, naročnike in kupce. Prizadevamo si za spoštovanje njihovih želja, predlogov in potreb v okvirih, ki omogočajo stabilno finančno poslovanje in ohranjanje tržne moči našega podjetja.

Prevzemamo odgovornost

Vsak delavec prevzema odgovornost za svoja dejanja in odločitve. S kakovostno in pravočasno opravljenim delom, z odgovornim ravnanjem z osnovnimi sredstvi, drobnim inventarjem, osebno varnostno opremo in drugimi delovnimi sredstvi. Odgovorni smo tudi do sebe in vseh svojih sodelavcev, s svojimi dejanji pa si prizadevamo ohraniti zdravo in spodbudno delovno okolje.

Učinkovito komuniciramo

Z odprtim in razumljivim komuniciranjem gradimo medsebojno zaupanje, med sodelavci in v odnosih do ostalih deležnikov (dobavitelji, podizvajalci, naročniki, kupci ter ostala, nesegmentirana javnost). Pisno komunikacijo dopolnjujemo z ustno, kadar lahko tako dosežemo višjo stopnjo medsebojnega razumevanja.

Napak ne ponavljamo

Lastne napake in napake sodelavcev razumemo kot priložnosti, da se iz njih čim več naučimo, in jih ne ponavljamo.

Težave rešujemo konstruktivno

Reševanja težav, ki jih zaznamo v delovnem procesu, se lotevamo konstruktivno. Ob identifikaciji težave najprej pomislimo na možne rešitve in korake, ki so potrebni za doseg postavljenih ciljev.

Reklamacije obravnavamo skrbno

Vsako reklamacijo obravnavamo skrbno, spoštljivo in z najvišjo stopnjo prioritete, saj je od načina reševanja reklamacij odvisna podoba podjetja v javnosti ter njegov ugled. Kadar je le mogoče, po zaključku postopka reševanja reklamacije preverimo, ali je stranka zadovoljna z načinom reševanja reklamacije in s končnim rezultatom. Odzive uporabimo za morebitne spremembe postopkov, s ciljem višje stopnje zadovoljstva strank.

Vodimo z zgledom

Vodje na vseh nivojih s svojim odnosom do sodelavcev, osnovnih sredstev, kvalitete dela, spoštovanjem pravilnikov in navodil ter sprejemanjem odgovornosti za svoja dejanja in odločitve dajejo zgled vsem zaposlenim.

Uvodna beseda direktorja družbe

V letu 2021 smo se že dodobra prilagodili spremenjenim razmeram, ki jih je prinesla epidemija koronavirusa. Sproti smo se prilagajali razmeram, pravočasno sprejemali preventivne ukrepe in stalno prilagajali procese, tako da kljub posameznim odsotnostim nismo zaznali bistvenih vplivov na poslovanje.

Za matično družbo smo nadaljevali gradnjo najsodobnejšega telekomunikacijskega omrežja v Sloveniji in več deset tisoč uporabnikom omogočili prehod na optično omrežje. Dostop do širokopasovnih storitev smo še naprej zagotavljali na odprtih širokopasovnih omrežjih, ki jih upravljamo in smo jih v preteklem letu nadgrajevali in dograjevali, da smo širokopasovne storitve približali dodatnim gospodinjstvom predvsem na ruralnih območjih Slovenije. V zasledovanju naše dolgoročne strategije smo v mesecu juliju prevzeli tudi upravljanje odprtega širokopasovnega omrežja v Občini Radenci, s čemer smo pridobili nov vir dolgoročnih prihodkov, neodvisnih od vremenskih razmer in gospodarskih ciklov.

Na trgu smo zaključili nekaj večjih projektov, med katerimi je v preteklem letu izstopalo sodelovanje na projektu gradnje železniškega predora Karavanke, kjer smo za avstrijskega naročnika izvedli montažna dela, povezana s telekomunikacijami in električnimi instalacijami. S tem smo pridobili pomembno referenco, pa tudi izjemne izkušnje, ki jih bomo z veseljem uporabili na večjih projektih, ki jih pričakujemo v prihodnjih letih.

Ravno povečevanje prihodkov na trgu izven povezanih družb, s katerimi bomo na dolgi rok v celoti zapolnili svoje resurse, nam v prihodnjih letih predstavlja enega večjih izzivov, saj se zavedamo, da investicije v fiksno telekomunikacijsko infrastrukturo v Sloveniji in sosednjih državah ne bodo trajale v nedogled. Z nadaljevanjem gradnje najsodobnejšega optičnega omrežja za matično družbo in odprtih širokopasovnih omrežij, ki so sofinancirana iz javnih sredstev, se tudi Slovenija vedno bolj približuje izpolnitvi ciljev evropske digitalne strategije, s katerimi zasleduje omogočanje ultrahitrega širokopasovnega dostopa prav vsakemu gospodinjstvu v državi.

V skladu s sprejeto dolgoročno strategijo smo oddali prijavo na javni razpis za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije, kjer smo bili uspešni na več sklopih, ter zagotovili zasebne vire za financiranje gradnje teh omrežij v prihodnjih dveh letih. Drugi segment, ki mu bomo v prihajajočih letih namenili več pozornosti, je povečana prisotnost pri izvajanju večjih infrastrukturnih projektov na trgu. Okrepljene aktivnosti na področju pridobivanja novih poslov so se nam obrestovale že v zadnjih mesecih preteklega leta, ko smo sklenili nekaj večjih pogodb, s katerimi smo si zagotovili nove izzive na trgu, nove vire prihodkov in nove izkušnje za nadaljnji razvoj v prihodnjih letih.

Ob prevzemu vodenja družbe v drugi polovici preteklega leta sem hitro spoznal, da sem vstopil v odlično ekipo, v sredino izredno motiviranih sodelavcev, ki predstavljajo pravo bogastvo te družbe in tvorijo zdravo jedro za nadaljnji razvoj v smeri ambiciozne strategije, ki smo si jo zastavili za prihodnja leta.

Izzivov nam v prihodnje ne bo zmanjkalo, kar me v kombinaciji z ekipo sodelavcev, ki jih vodim, in visoko kakovostne ekipe posameznikov, ki stoji za njimi, navdaja z optimizmom in pogumom, da uspešno zakorakamo prihodnosti naproti.

Zef Vučaj
Direktor

 gradnja in vzdrževanje
telekomunikacijskih
omrežij d.o.o.
1.0

I. POSLOVNO POROČILO

1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2021

- V preteklem letu smo se že dodobra navadili na delovanje v času prisotnosti in razširjenosti koronavirusa. Z namenom zniževanja tveganj smo proaktivno sprejemali potrebne ukrepe za zaščito zaposlenih in poslovne procese prilagajali tako, da je bil vpliv na poslovanje minimalen.
- Na odprtih širokopasovnih omrežjih v našem upravljanju se je nadaljevala rast števila zgrajenih in aktivnih priključkov. Število aktivnih uporabnikov na odprtih širokopasovnih omrežjih v upravljanju GVO in njegovih hčerinskih družb je na dan 31.12.2021 znašalo 23.745, kar je za 1.671 oz. 8% več kot leto prej.
- Na podlagi pogodbe o sofinanciranju gradnje odprtega širokopasovnega omrežja naslednje generacije smo na območju občine Ajdovščina začeli z gradnjo omrežja, ki je sofinancirana iz javnih sredstev in bo dokončana predvidoma sredi leta 2022.
- V mesecu maju je bil na podlagi novele Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) konstituiran nadzorni svet GVO ter revizijska komisija. Za člana nadzornega sveta, predstavnika ustanovitelja, sta bila imenovana dr. Mitja Štular in Sabina Merhar, za predstavnika delavcev pa je bila imenovana Helena Jakič.
- V mesecu juniju smo matični družbi in edinemu družbeniku izplačali dividende v skupni višini 11 milijonov EUR.
- V mesecu juliju smo v upravljanje in vzdrževanje dodatno prevzeli odprto širokopasovno omrežje v občini Radenci.
- Vodenje družbe GVO je s 1. septembrom 2021 prevzel dr. Zef Vučaj.
- V mesecu novembru smo z Ministrstvom za javno upravo sklenili 13 pogodb za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije v skupni vrednosti javnih sredstev 8,8 milijona EUR.
- Na podlagi rezultatov poslovanja za leto 2020 nam je Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJ PES) znova podelila bonitetno oceno SB4, ki pomeni nadpovprečno oceno, saj pomeni, da je verjetnost neplačila obveznosti podpovprečna.
- V okviru projekta „Odličnost uporabniške izkušnje“ smo letu 2021 na podlagi izpolnjenih anketnih vprašalnikov končnih uporabnikov Telekoma Slovenije zabeležili povprečno NPS oceno 83,55, kar je za 1,24 več kot leto prej.
- V zasledovanju trajnostnega razvoja smo vozni park dopolnili s sedmimi novimi električnimi vozili.

2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2021

V poslovnem letu 2021 smo uspešnost poslovanja spremljali skozi vnaprej opredeljene ključne kazalnike uspešnosti, ki zajemajo celovit in uravnotežen pogled na uspešnost poslovanja družbe. Kazalnike smo opredelili s pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov (ti. Balanced Scorecard), tako da smo poleg finančnega vidika upoštevali tudi vidike strank, notranjih procesov ter učenja in rasti. Izhodišče za opredelitev ključnih kazalnikov poslovanja je bila vizija družbe, iz katere izhajajo ključne usmeritve ter posamezni strateški cilji.

S pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov smo za naše ključne strateške cilje pripravili strateški zemljevid, ga podrobno analizirali ter pretvorili v posamezne aktivnosti. Nadalje smo opredelili posamezne kazalnike, s katerimi je mogoče meriti uspešnost posameznih aktivnosti, ter nazadnje izbrali ključne kazalnike z največjim vplivom na doseganje strateških ciljev in skozi njih zasledovanje vizije družbe.

Pri vnaprej opredeljenih ključnih kazalnikih uspešnosti smo presegli zastavljene ciljne vrednosti, in sicer smo:

- z uspešnim izvajanjem projektov in obvladovanjem stroškov presegli načrtovani EBITDA;
- presegli načrtovan obseg prihodkov na trgu in posredno prek matične družbe;
- presegli načrtovan ROE;
- presegli vse ciljne povprečne čase na segmentih gradnje RNO priključkov in kurativnega vzdrževanja (odprave napak).

3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA OBDOBJE 2022-2026

Na podlagi naše vizije postati vodilni infrastrukturni operater na podeželju v Sloveniji, smo za prihodnje štiriletno obdobje opredelili naslednje ključne strateške usmeritve:

- Povečevanje prihodkov na trgu, tudi z vstopom na nova področja (diverzifikacija storitev).
- Povečevanje tržnega deleža upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij na podeželju (OŠO omrežja).
- Stabilizacija prihodkov, neodvisno od gospodarskih ciklov.
- Zagotavljanje visoke stopnje storitev za ključne naročnike in uporabnike omrežij v upravljanju GVO, skladno z zahtevami regulatorja.
- Izkoriščanje možnosti strateških prevzemov.

Uspešnost pri zasledovanju strateških ciljev bomo tudi v letu 2022 merili s pomočjo uravnoteženega sistema kazalnikov.

4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2021

4.1. Analiza in trendi makroekonomskega okolja

Strogi ukrepi za zaježitev širjenja pandemije COVID-19 so v letu 2020 na globalni ravni in v Sloveniji povzročili močan padec gospodarske aktivnosti. V nadaljnjih valovih pandemije je bil vpliv na aktivnost manjši zaradi postopne prilagoditve podjetij in potrošnikov novim razmeram in večje usmerjenosti omejitvenih ukrepov na storitvene dejavnosti. Tekom leta 2021 so z izboljšanjem pandemičnih razmer začele vidneje okrevati tudi storitve. Prilagajanje ukrepov pandemičnim in gospodarskim razmeram ostaja pomemben del podpore nadaljnjemu okrevanju (*Vir: Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2021, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, Ljubljana, september 2021*).

Slika 1: Sprememba realnega BDP glede na preteklo leto v %

Vir: IMF WEO, oktober 2021, UMAR, jesenska napoved 2021.

Gospodarska aktivnost v evrskem območju je v prvi polovici leta 2021 okrevala nad pričakovanji (6,1 % medletno), po napovedih mednarodnih institucij pa se naj bi rast nadaljevala tudi v prihodnje. BDP evrskega območja naj bi v letu 2021 okrevale s 5,1-odstotno rastjo, v letu 2022 pa naj bi bila rast 4,4 %, s čimer naj bi pred krizno raven preselel v zadnjem četrtletju 2021.

V Jesenski napovedi (UMAR) se je za leto 2021 predvidevala 6,1-odstotna rast BDP, ki naj bi se leta 2022 umirila na 4,7 %, leta 2023 pa bo znašala 3,3 %.

Razmere na trgu dela so se v letu 2021 izboljšale in se bodo še naprej izboljševale tudi v prihodnjih dveh letih, povečale pa se bodo omejitve, povezane z razpoložljivostjo delovne sile. Cene življenjskih potrebščin, ki so se v 2020 znižale, so v letu 2021 in v naslednjih dveh letih ob predvidenem gospodarskem okrevanju postopno rasle.

Tveganja in možnosti za hitrejšo rast so močno povezana s sledečimi razmerami:

- Znatno poslabšanje pandemičnih razmer in strožji omejitveni ukrepi.
- Počasnejše sproščanje visoke ravni varčevanja.
- Globlje zarez v gospodarski in družbeni strukturi (stečaj, izgube delovnih mest, prizadet bančni in finančni sektor).
- Višja inflacija.

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki Sloveniji

	2017	2018	2019	Jesenska napoved (september 2021)			
				2020	2021	2022	2023
BDP, realna rast v %	4,8	4,4	3,3	-4,2	6,1	4,7	3,3
BDP v mio EUR (tekoče cene)	43.011	45.864	48.397	46.918	50.364	53.352	56.136
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	9,5	8,2	7,7	8,7	7,7	6,9	6,6
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	1,8	1,2	0,8	-3,7	5,3	3,1	2,1
Inflacija (konec leta), v %	1,7	1,4	1,8	-1,1	2,5	1,9	2,0
Inflacija (povprečje leta), v %	1,4	1,7	1,6	-0,1	1,4	2,0	1,9
Zasebna potrošnja, realna rast v %	1,9	3,6	4,8	-6,6	5,6	6,0	3,1
Državna potrošnja, realna rast v %	0,4	3,0	2,0	4,2	1,8	1,5	1,0

Vir: SURS, BS, ECB, preračuni in napovedi UMAR.

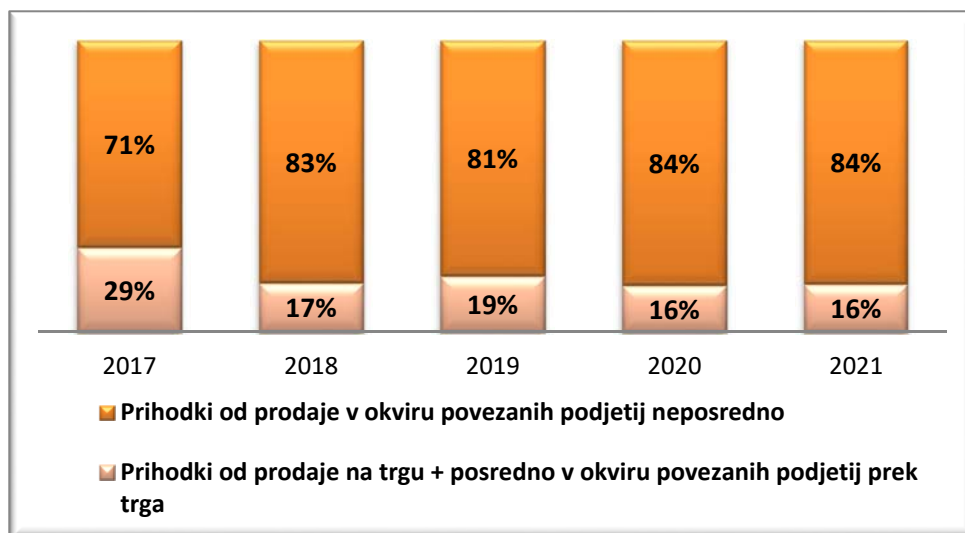
4.2. GVO danes

GVO je danes vodilni ponudnik celovitih storitev projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij na območju Republike Slovenije, tako po tržnem deležu, kot tudi po obsegu storitev na teh področjih dela.

Pomemben delež prihodkov GVO še vedno realizira znotraj Skupine Telekom Slovenije, pri čemer je delež finančne realizacije del, izvedenih neposredno na trgu ali posredno prek trga, odvisen predvsem od obsega investicij matične družbe in razpoložljivih projektov na trgu.

V letu 2021 je relativni obseg prihodkov, realiziranih neposredno v okviru povezanih podjetij, znašal 84%.

Slika 2: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2017 – 2021

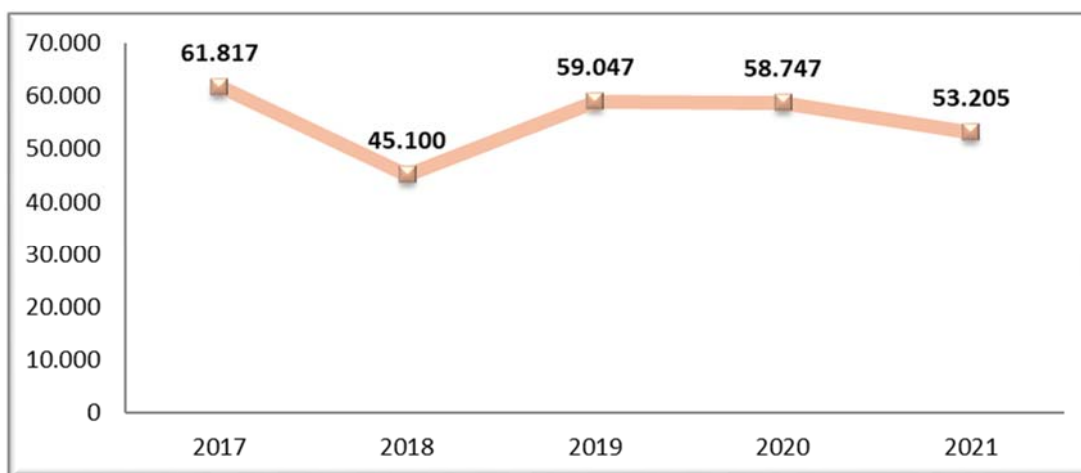

4.3. Finančna analiza poslovanja

4.3.1. Prihodki

Prihodki družbe so v letu 2021 znašali 53.205 tisoč EUR, od tega je 52.987 tisoč EUR (99,6%) čistih prihodkov od prodaje, 158 tisoč EUR (0,3%) je drugih prihodkov iz poslovanja in 61 tisoč EUR (0,1%) finančnih prihodkov.

Slika 3: Gibanje prihodkov v obdobju 2017 – 2021 (v 000 EUR)

Prihodke od prodaje GVO realizira neposredno v okviru povezanih podjetij (predvsem letne investicijske in vzdrževalne pogodbe), v okviru povezanih podjetij prek trga (kjer so posli pridobljeni na trgu, a so prihodki realizirani do povezanih podjetij) ter neposredno na trgu (za naročnike izven Skupine Telekom Slovenije).

V strukturi čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij 83% delež, prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga 8% in prihodki od prodaje neposredno na trgu 9%.

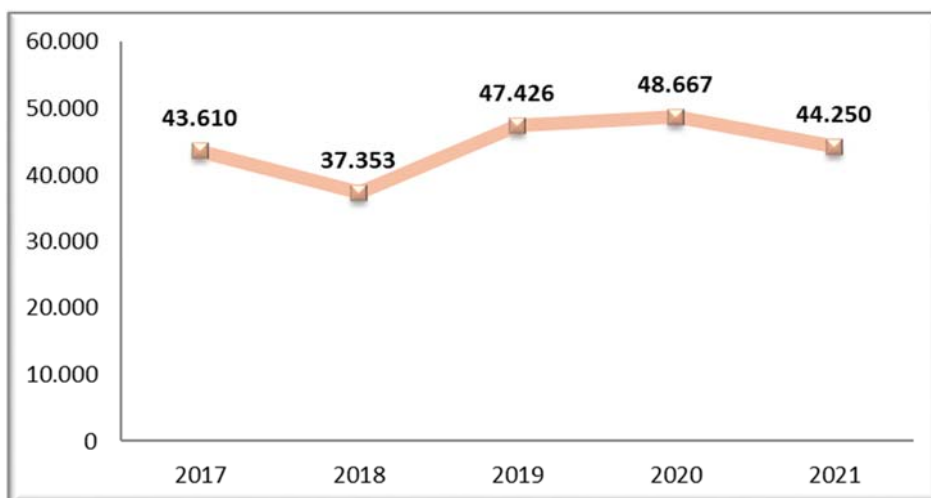
V primerjavi z letom prej so se prihodki, ustvarjeni neposredno v okviru povezanih podjetij, znižali za 9%, prihodki v okviru povezanih podjetij prek trga so se povečali za 21%, medtem ko so se prihodki, ustvarjeni neposredno na trgu, znižali za 21%.

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij

V strukturi prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij največji delež predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj v deležu 87%, sledijo prihodki od vzdrževanja in odprave napak v deležu 10%. Vsi ostali prihodki, doseženi neposredno v okviru povezanih podjetij (geodetske storitve, izdelava izvršilno-tehnične dokumentacije za zgrajena omrežja, projektiranje in ostale storitve), predstavljajo skupaj 3% prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij.

V letu 2021 so se prihodki v okviru povezanih podjetij po dveh letih rasti znova znižali. Prihodki iz naslova investicijskih gradenj za Telekom Slovenije so bili glede na leto prej nižji za 11%, prihodki od vzdrževanja in odprave napak pa so bili nižji za 1%. Vsi ostali prihodki v okviru povezanih podjetij skupaj, ki sicer predstavljajo le majhen strukturni delež, so bili v letu 2021 višji za 36%.

Slika 4: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno v obdobju 2017 – 2021

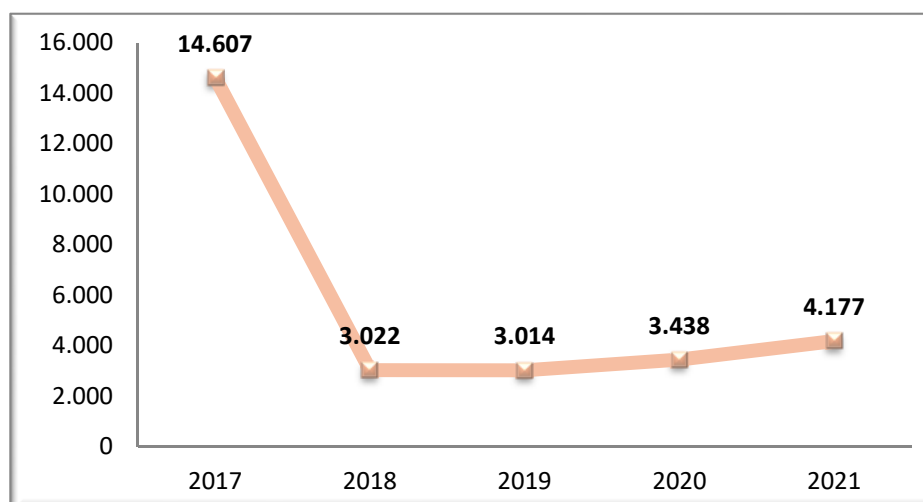
Obseg prihodkov iz naslova investicijskih gradenj za matično družbo je zaradi visokega obsega investicij v razvoj optičnih omrežij po Sloveniji še vedno na nadpovprečno visokem nivoju, čeprav je nižji od rekordnega leta 2020. Obseg prihodkov iz naslova vzdrževanja in odprave napak po drugi strani nadaljuje negativen trend, ki je posledica tako stalnih optimizacij procesov, kot tudi zniževanja stroškov vzdrževanja omrežij Telekoma Slovenije zaradi zamenjave bakrenih z optičnimi omrežji.

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga

V strukturi čistih prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga največji strukturni delež v višini 46% predstavljajo prihodki od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij, 17% predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj in vzdrževanja elektronskega cestninskega sistema (ECS), medtem ko ostali prihodki skupaj predstavljajo 38% delež.

Prihodki od investicij v okviru povezanih podjetij prek trga so v letu 2021 v primerjavi z letom prej višji za 33%. Nadaljnjo rast beležimo na segmentu prihodkov od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij do Telekoma Slovenije, ki so glede na leto prej višji za 7%. Ostali prihodki v okviru povezanih družb so višji za 39%, kar je posledica predvsem večjega obsega investicijskih projektov ter vzdrževanja širokopasovnih omrežij za hčerinski družbi Optic-tel in Infratel.

Slika 5: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga v obdobju 2017 – 2021

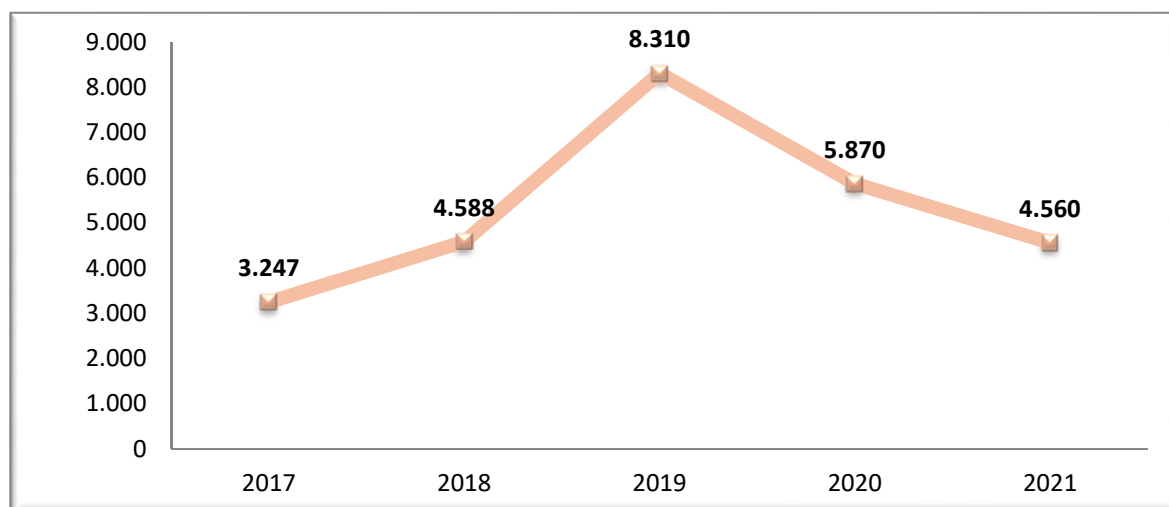

V zadnjem petletnem obdobju je bil največji obseg prihodkov v okviru povezanih podjetij prek trga zabeležen leta 2017, ko je družba zaključevala projekt izgradnje elektronskega cestninskega sistema (e-cestninjenje). V zadnjih nekaj letih ta segment prihodkov beleži stabilno rast.

Prihodki od prodaje na trgu

V strukturi prihodkov od prodaje na trgu (izven Skupine Telekom Slovenije) največji strukturni delež v višini 69% predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj TK, sledijo prihodki od uporabnine za odprta širokopasovna omrežja do operaterjev na trgu z deležem 18%. Preostali prihodki na trgu (kamor spadajo storitve projektiranja, geodetske in druge storitve) so v letu 2021 skupaj zabeležili strukturni delež 12%.

Slika 6: Gibanje prihodkov od prodaje na trgu v obdobju 2017 – 2021

Največji obseg prihodkov na trgu v zadnjem petletnem obdobju je družba realizirala leta 2019, ko je zaključila nekatere večje projekte na trgu.

Prihodki iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij

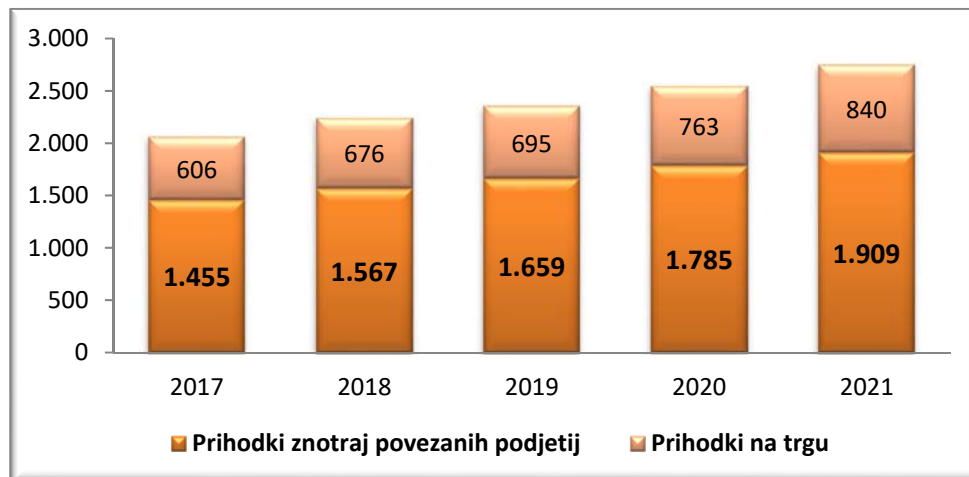
S povečevanjem obsega odprtih širokopasovnih omrežij v upravljanju GVO ter povečevanjem števila novih priključkov na teh omrežjih in števila aktivnih priključkov na njih še naprej dosegamo stabilno rast prihodkov iz tega naslova. V letu 2021 smo v upravljanje prevzeli odprto širokopasovno omrežje v občini Radenci, s čimer smo dodatno povečali obseg omrežij in priključkov v upravljanju. Prihodki na tem segmentu so se v primerjavi z letom prej do povezanih podjetij (do Telekoma Slovenije) povečali za 7%, do ostalih operaterjev pa za 10%.

GVO je v letu 2021 upravljal odprta širokopasovna omrežja:

- v Mislinjski in Dravski dolini (občine Slovenj Gradec, Mislinja, Vuzenica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Muta in Ribnica na Pohorju),
- v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi,
- v občinah Mokronog-Trebelno, Mirna Peč, Trebnje, Mirna, Šentrupert in Žužemberk,
- v občini Sevnica,
- v občini Slovenske Konjice,
- v občini Pivka,
- v občini Radenci ter
- v naseljih Dražgoše in Dašnica.

Na vseh omrežjih beležimo vsakoletno rast števila aktivnih priključkov, hkrati pa na obstoječih omrežjih pridobivamo nove priključke, ki so predvsem posledica novogradenj in naknadnega priključevanja obstoječih objektov na omrežje, kjer se lastniki za priključitev sprva niso odločili.

Slika 7: Gibanje prihodkov od upravljanja in vzdrževanja OŠO v obdobju 2017 – 2021 po vrsti kupcev

Stalno rast beležimo tako pri prihodkih znotraj povezanih podjetij, kot tudi pri prihodkih na trgu.

4.3.2. Odhodki

Odhodki so v letu 2021 znašali skupaj 47.288 tisoč EUR, od tega je 99,9% poslovnih odhodkov in 0,1% finančnih odhodkov. Poslovni odhodki so bili v letu 2021, glede na leto prej, nižji za 14%, finančni odhodki pa za 38%.

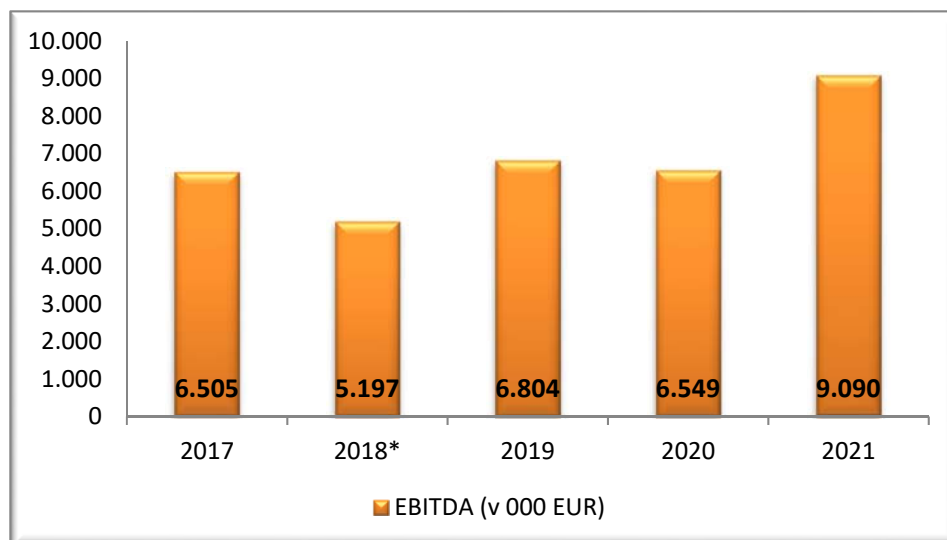
V strukturi poslovnih odhodkov v letu 2021 največji strukturni delež predstavljajo stroški podizvajalcev (predvsem za izvajanje gradbenih del), ki predstavljajo 43% vseh poslovnih odhodkov, stroškov dela v višini 32% in stroškov materiala v višini 16%. Sledijo stroški storitev v višini 6%, amortizacija v višini 7% ter stroški energije (predvsem goriva za vozni park in delovne stroje) v višini 1% poslovnih odhodkov. Drugi odhodki (oblikovanje in sproščanje rezervacij za odpravo napak, prevrednotovanje terjatev in preostala prevrednotovanja, usredstvena lastna režija in drugi stroški) predstavljajo -6% vseh poslovnih odhodkov.

V primerjavi z letom prej so stroški dela ostali na enakem nivoju, stroški podizvajalcev pa so bili zaradi nižjega obsega gradbenih del nižji za 23%. Stroški materiala so bili višji za 11%, stroški energije za 19%, stroški storitev za 7% in amortizacija za 5%. Drugi odhodki so bili v preteklem letu negativni, saj smo sprostili več rezervacij za odpravo napak, kot smo jih oblikovali.

4.3.3. Prosti denarni tok iz poslovanja (EBITDA)

Dobiček iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA) za leto 2021 znaša 9.090 tisoč EUR in je za 39% višji od leta prej. V obdobju 2017 – 2021 smo v povprečju dosegali EBITDA v višini 6.829 tisoč EUR.

Slika 8: Dosežen EBITDA v obdobju 2017 – 2021 (v 000 EUR)

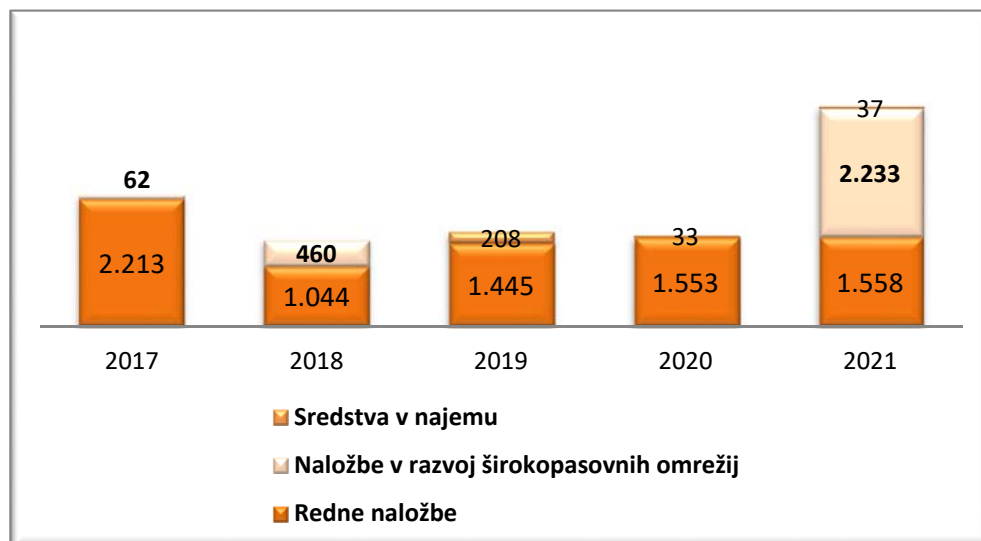

*Vrednost EBITDA za leto 2018 je bila preračunana glede na nove računovodske standarde MRSP, ki smo jih začeli uporabljati s 1.1.2019

4.3.4. Naložbe v osnovna sredstva

V letu 2021 smo nadaljevali z rednim posodabljanjem voznega parka in drugih osnovnih sredstev, z namenom ohranjanja visokega nivoja storitev, ki jih zagotavljamo na področjih svojega delovanja. Za redne naložbe smo namenili 1.558 tisoč EUR, kar je na približno enakem nivoju kot leto prej in na nivoju povprečja zadnjih petih let. Poleg tega smo v letu 2021 znova vlagali v razvoj širokopasovnih omrežij, za kar smo namenili skupaj 2.233 tisoč EUR, od tega 551 tisoč EUR za nakup odprtega širokopasovnega omrežja v občini Radenci, preostalo pa so znašale investicije v gradnjo in širitev lastnih širokopasovnih omrežij, pri čemer je največja investicija predstavljala gradnja širokopasovnega omrežja na območju občine Ajdovščina. Investicije za sredstva v najemu po MSRP16 (Najemi) so bile v letu 2021 za 4 tisoč EUR višje kot leto prej.

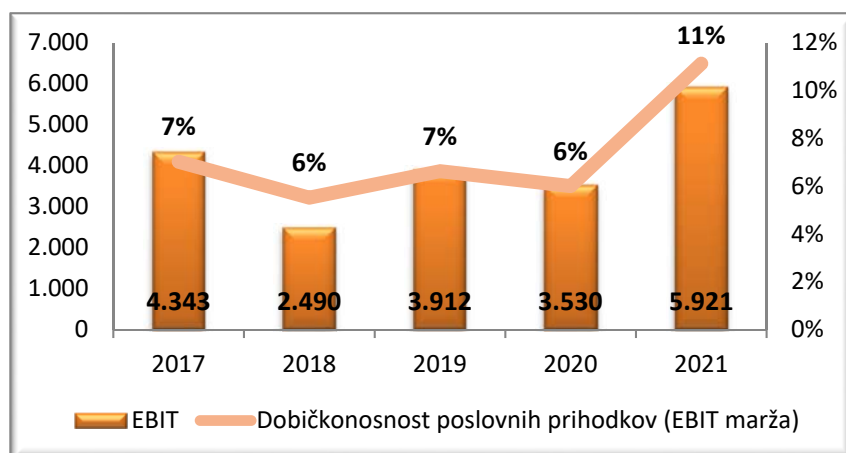
Slika 9: Naložbe/CAPEX v obdobju 2017 – 2021

4.3.5. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov

Dobiček iz poslovanja pred finančnim izidom in davki (EBIT) za leto 2021 znaša 5.921 tisoč EUR in je za 68% višji kot leto prej. Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža) je v letu 2021 znašala 11 % in je bila za 5 odstotnih točk višja kot leto prej.

Slika 10: Gibanje in dobičkonosnost EBIT v obdobju 2017 – 2021 (v 000 EUR)

4.4. Nekateri ključni kazalniki poslovanja

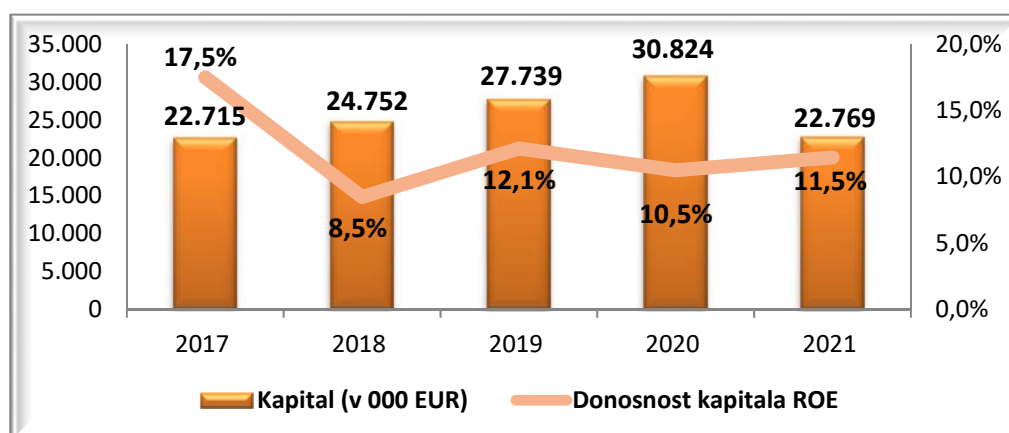
Ključni kazalniki poslovanja so glede na vsebino razdeljeni v posamezne vsebinsko zaključene skupine. Iz množice kazalnikov, ki so na razpolago in se danes uporabljajo, smo izbrali tiste, ki so po našem mnenju glede na dejavnost in specifiko poslovanja GVO najpomembnejši. Pri vsakem kazalniku, kjer je smiselno, je podan tudi način izračuna.

Donosnost kapitala (ROE); Čista donosnost kapitala je s stališča lastnikov gospodarske družbe najpomembnejši in eden najpogostejše uporabljenih kazalnikov poslovne uspešnosti.

Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid tekočega leta / kapital.

V letu 2021 je donosnost kapitala ROE znašala 11,5% in je za 1 odstotno točko višja od leta prej.

Slika 11: Gibanje kapitala in donosnosti kapitala ROE v obdobju 2017 – 2021 (v 000 EUR in %)

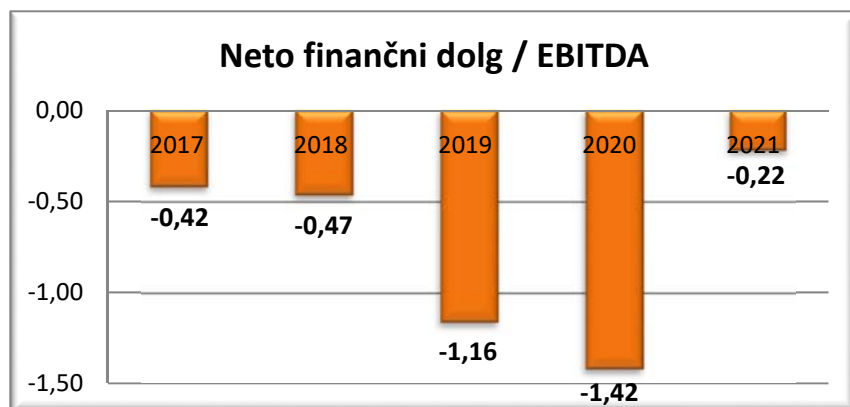

Neto finančni dolg / EBITDA

Neto finančni dolg je izračunan kot dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti – kratkoročne finančne naložbe – denar in denarni ustrezniki.

Kazalnik neto finančni dolg z EBITDA je v letu 2021 znašal -0,22 in je že šesto leto zapored negativen. To pomeni, da je imela družba na zadnji dan leta 2021 dovolj likvidnih sredstev, da bi lahko takoj poplačala celoten finančni dolg, kar nakazuje na visoko kreditno sposobnost družbe. Ob tem velja izpostaviti tudi, da v celotnem opazovanem obdobju neto finančni dolg ni presegel trikratnika EBITDA.

Slika 12: Gibanje kazalnika Neto finančni dolg / EBITDA v obdobju 2017 – 2021

5. PRODAJA IN NABAVA

5.1. Naročniki

Največji naročnik GVO v letu 2021 je bila matična družba Telekom Slovenije, d.d., sledijo večja storitvena in gradbena podjetja, telekomunikacijski operaterji, organi javne uprave ter številna komunalna, nepremičninska in projektantska podjetja.

Naročila za izvedbo dela za druge zunanje naročnike so se nanašala na novogradnje, zaščite in predstavitev TK vodov, za potrebe gradnje prometne in druge infrastrukture, kakor tudi na dela ob novogradnjah raznih poslovnih, stanovanjskih in gospodarsko obrtnih objektih oz. conah. Naročila so se nanašala tudi na elektroinstalacijska dela, projektiranje, zakoličbe in geodetske storitve.

5.2. Dobavitelji

Največji domači dobavitelj je Telekom Slovenije, d.d. s storitvami poslovne podpore, storitvami najema poslovnih in skladiščnih prostorov, telekomunikacijskimi storitvami in dobavljenim materialom iz lastnih zalog. Sledijo podizvajalci gradbenih del in ostali kooperanti, dobavitelji energentov ter dobavitelji materialov, ki jih GVO vgrajuje pri izvajanju storitev.

6. ODPRTA ŠIROKOPASOVNA OMREŽJA

Družba je v preteklih letih na zdravih temeljih uspešnega poslovanja in finančne stabilnosti veliko vlagala v gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij, ki so bila grajena v obliki javno-zasebnega partnerstva in sofinancirana iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in proračuna Republike Slovenije. Odprta širokopasovna omrežja so bila grajena na (pretežno ruralnih) območjih, kjer zaradi redke poseljenosti ni komercialnega interesa za gradnjo tovrstnih omrežij. V teh projektih nastopamo kot zasebni partner in sofinancer, kot izvajalec gradnje in nazadnje tudi kot upravljavec in vzdrževalec omrežja, ki vsem zainteresiranim ponudnikom omogoča ponujanje širokopasovnih storitev pod enakimi pogoji.

Odprta širokopasovna omrežja v Mislinjski in Dravski dolini ter v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi upravljamo in vzdržujemo od leta 2011, odprta širokopasovna omrežja na območju občin Mokronog-Trebelno, Mirna, Mirna Peč, Trebnje, Šentrupert, Žužemberk, Sevnica in Slovenske Konjice pa od leta 2013 dalje. Od leta 2018 upravljamo in vzdržujemo tudi odprto širokopasovno omrežje v občini Pivka ter v naselju Železniki, od leta 2021 dalje pa tudi odprto širokopasovno omrežje v občini Radenci.

V letu 2020 smo bili uspešni na javnem razpisu za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij in tako v letu 2021 na območju občine Ajdovščina začeli z gradnjo omrežja, ki bo dokončana predvidoma sredi leta 2022.

V letu 2021 smo z Ministrstvom za javno upravo sklenili 13 pogodb o sofinanciranju gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije, in sicer na območju občin Brežice, Cerklje na Gorenjskem, Gornji Grad, Idrija, Izola, Kamnik, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Osilnica, Preddvor in Rečica ob Savinji. Omrežja bomo začeli graditi v letu 2022, gradnja pa bo končana najkasneje v letu 2023.

Odprta širokopasovna omrežja v upravljanju GVO, d.o.o. so na dan 31.12.2021 omogočala širokopasovni dostop skupaj skoraj 21.000 končnim uporabnikom (gospodinjstvom, poslovnim in drugim uporabnikom), skupaj z omrežji v upravljanju hčerinskih družb Optic-tel in Infratel pa več kot 30.000 končnim uporabnikom.

7. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Celovito obvladovanje tveganj pripomore k obvladovanju procesov in pomaga voditi podjetje v pravi smeri, kar poveča verjetnost doseganja boljših rezultatov podjetja ter omeji verjetnost ustvarjanja izgub.

Tveganje za Skupino Telekom Slovenije in s tem tudi za družbo GVO predstavlja morebitno negotovost dogodka, ki lahko pozitivno ali negativno vpliva na doseganje ciljev, in je po svoji naravi vgrajeno v vse poslovne procese in odločitve. Sistem upravljanja tveganj v skupini celovito ureja Politika obvladovanja tveganj, ki je zavezujoča za vse družbe v skupini. Vsebuje osnovne smernice za obvladovanje tveganj, vključno s pristojnostmi in odgovornostmi.

Tveganja ocenjujemo po sprejeti metodologiji, kjer je stopnja tveganja izračunana kot zmnožek med verjetnostjo za uresničitev tveganja in njegovim vplivom (posledico). Merila za ocenjevanje posledic uresničitve dogodka so finančni učinki in občutljivost področja, pri čemer ocenjujemo predvsem vpliv na zadovoljstvo uporabnikov in potencialno zmanjšanje ugleda družbe.

7.1. Tveganja delovanja

Tveganje nedoseganja rokov se povečuje z rastjo obsega poslovanja. To tveganje obvladujemo z ustrezno organizacijo dela in optimizacijo procesov ter dodatnim zaposlovanjem in angažiranjem podizvajalcev za enostavna (gradbena) dela.

Tveganje neustreznega organiziranja poslovnega procesa ocenjujemo kot zmerno. Velik napor vlagamo v poenotenje in optimizacijo procesov v vseh centrih gradnje in uveljavljanje najboljše prakse. Predvsem v preteklem letu smo veliko investirali tudi v posodabljanje osnovnih sredstev (vozil, instrumentov in orodij), z namenom, da bi zagotovili čim bolj nemoteno izvajanje poslovnih procesov.

7.2. Tržna tveganja

Družba je s svojim poslovanjem zelo povezana z matično družbo, Telekom Slovenije d.d., zato se tržna tveganja, ki jim je izpostavljena matična družba, prenašajo tudi na GVO, d.o.o..

S povečanjem aktivnosti družbe na trgu se povečujejo tveganja, vezana na poslovanje poslovnih partnerjev, po drugi strani pa se zmanjšujejo tveganja, ki so posledica odvisnosti od matične družbe. Na trgu se krepi konkurenca, ki v časih pomanjkanja večjih investicijskih projektov agresivno nastopa zlasti na javnih razpisih. Tovrstna tveganja obvladujemo s pridobivanjem večletnih projektov in projektov, ki na dolgi rok zagotavljajo stabilne prihodke in denarne tokove.

Kot enega ključnih tveganj ocenjujemo tveganje rasti cen storitev podizvajalcev zaradi gospodarske rasti in povečanega povpraševanja po gradbenih delih. Tveganje smo uspešno obvladovali z usklajevanjem s podizvajalci, sprotnim pregledom izvedenih del, prilagajanjem cenikov ter organizacije dela in procesov.

7.3. Finančna tveganja

Finančna tveganja so podrobno predstavljena v poglavju 4.3 računovodskega poročila.

7.4. Okoljska tveganja

Tveganja s področja ravnanja z okoljem smo zmanjšali z uvedbo standarda ISO 14001:2015 ter jasnimi navodili zaposlenim v zvezi s poslovnimi procesi.

7.5. Kadrovska tveganja

Tveganja s področja upravljanja s kadri in varnostjo delovnega okolja obvladujemo z rednim izvajanjem ukrepov za pomlajevanje kadrovske strukture, z rednim izobraževanjem in usposabljanjem na strokovnih področjih in področju varnosti in zdravja pri delu.

7.6. Tveganja na področju IT

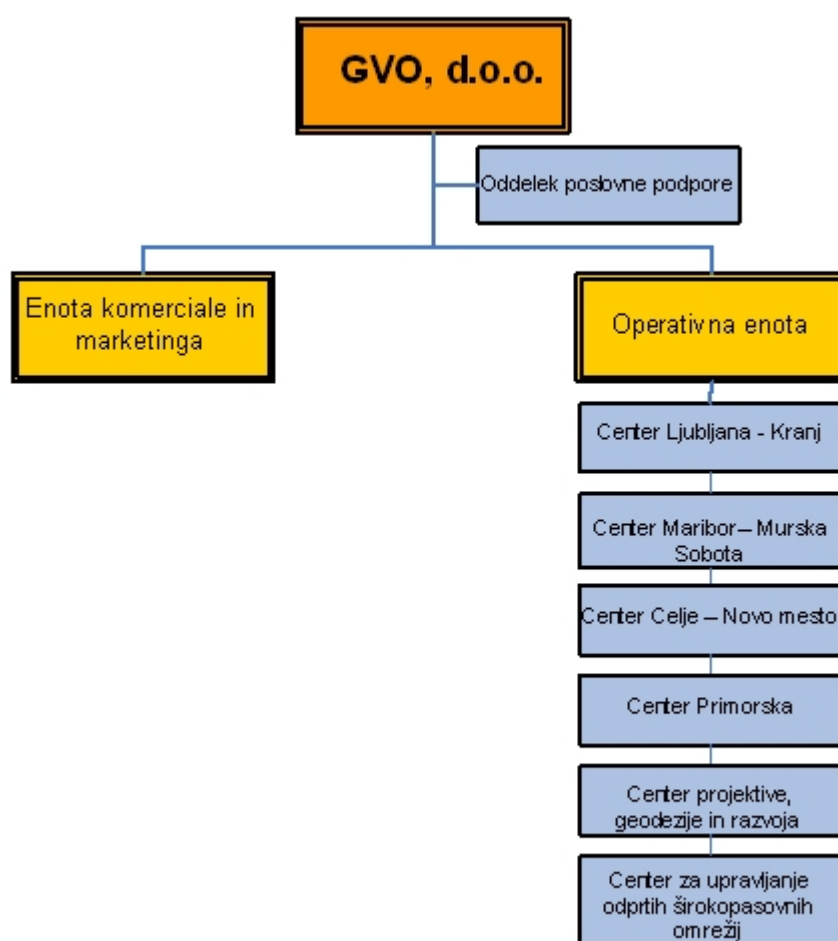
Tveganja na področju informacijskih tehnologij obvladujemo z najemom strokovnih storitev poslovne podpore storitve matične družbe na področju IT, z rednim in preventivnim vzdrževanjem informacijskih sistemov.

8. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI

8.1. Organiziranost

Organizacijska struktura družbe GVO je tri nivojska in je funkcijsko organizirana. Takšna organiziranost nam omogoča jasno razmejitev pristojnosti in odgovornosti na vseh hierarhičnih ravneh, medtem ko nam projektni pristop na nižjih ravneh omogoča visoko stopnjo odzivnosti in prilagodljivosti potrebam naročnikov.

Slika 13: Organizacijska struktura družbe GVO v letu 2021

Družba GVO je organizacijsko sestavljena iz Enote komercialne in marketinga, Operativne enote in Oddelka poslovne podpore, ki je umeščen kot štabna služba.

Enota Komercialne in marketinga se nahaja na sedežu družbe, na Cigaletovi 10 v Ljubljani. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so pridobivanje poslov in prodaja storitev v Skupini Telekom Slovenije in neposredno na domačem in tujem trgu, vodenje postopkov izbora podizvajalcev in dobaviteljev, vključno s pripravo pogodbenne dokumentacije, raziskovanje in poročanje o tržni poziciji GVO, d.o.o. in konkurence, marketinška podpora pri uvajanju novih storitev in skrb za celostno podobo družbe.

Operativna enota gradnje je organizacijsko razdeljena na šest centrov, ki so lokacijsko razporejeni na 12 lokacij po celotnem ozemlju Slovenije, s čimer je omogočena hitra odzivnost na zahteve kupcev,

kot tudi bližina lokalnim skupnostim. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so projektiranje, izvajanje projektov gradnje telekomunikacijskih omrežij, redno in kurativno vzdrževanje ter odprava napak na telekomunikacijskih omrežjih, in izdelava izvršilne tehnične dokumentacije v skladu z zahtevami kupcev. Z namenom učinkovitejšega upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij smo v letu 2018 ustanovili Center za upravljanje odprtih širokopasovnih omrežij, ki deluje decentralizirano po vseh območjih Slovenije, kjer GVO upravlja in vzdržuje odprta širokopasovna omrežja. Razvoj in projektiranje sta centralizirana v Celju, kjer je projektivni biro, geodetske storitve pa zagotavljamo na lokacijah, kjer se nahajajo posamezni centri gradnje, saj je narava dela tesno vpeta v celovite procese, ki potekajo na posameznih lokacijah.

Oddelek poslovne podpore je centraliziran na sedežu družbe in delno na izpostavi v Mariboru. Skrbi za strateško in finančno načrtovanje, kontroling, poročanje vodstvu in organom lastnika, odnose z javnostmi, izvajanje nalog s področja kakovosti in okolja, izvajanje informacijske podpore in podpore pri izvajanju projektov javno-zasebnega partnerstva, poslovno korespondenco družbe ter kadrovske in splošne zadeve. S pomočjo strokovnih služb matične družbe skrbi za izvajanje celovite podpore poslovanju na področjih financ in računovodstva, kadrov, regulative in upravljanja nepremičnin.

8.2. Zaposleni

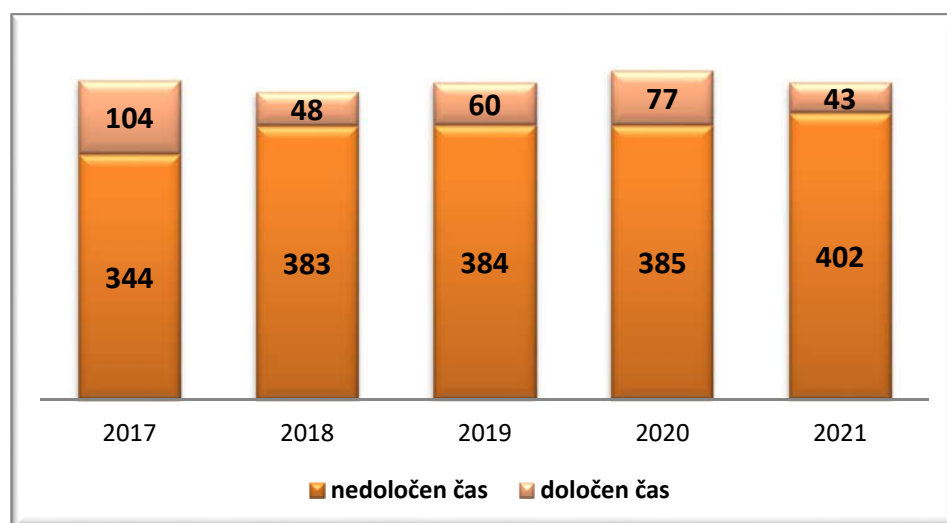
8.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja

Konec leta 2021 je bilo v GVO, d.o.o. zaposlenih 445 delavcev, kar je za 17 manj kot leto prej. Od tega sta 402 delavca v delovnem razmerju za nedoločen čas (90%), 43 pa v delovnem razmerju za določen čas (10%). V primerjavi z letom 2020 se je število zaposlenih za nedoločen čas povečalo za 4%, število zaposlenih za določen čas pa se je znižalo za 44%.

Tabela 2: Kategorije zaposlenih primerjalno 2021 in 2020

Kategorije zaposlenih	2021		2020		Indeks 2021/2020
nedoločen čas	402	90%	385	83%	104
določen čas	43	10%	77	17%	56
Vsi zaposleni	445		462		96

Slika 14: Gibanje števila zaposlenih v obdobju 2017 – 2021 po vrsti zaposlitve

Od 77 delavcev, zaposlenih za določen čas, jih je 76 zaposlenih iz razloga povečanega obsega dela, 1 pa iz razloga opravljanja mandata direktorja družbe.

8.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi

Skupno število invalidov II. in III. kategorije na dan 31.12.2021 je 15 oziroma 3,4% vseh zaposlenih. Uredba o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Ur. l. RS, št. 21/08), ki velja od 1.3.2008 dalje, za dejavnost gradbeništva določa 3 % kvoto.

Družba GVO, d.o.o. je v obdobju januar – december 2021 ves čas presegala predpisano kvoto, število invalidov pa se je v primerjavi z letom 2020 znižalo za štiri.

Tabela 3: Spremembe v strukturi invalidov primerjalno 2021 in 2020

Kategorije Invalidov	2021		2020		Indeks 2021/2020
invalidi II. kategorije	4	27%	4	21%	100
invalidi III. kategorije	11	73%	15	79%	73
Skupaj	15		19		79
Delež invalidov med vsemi zaposlenimi	3,4%		4,1%		

8.2.3. Struktura zaposlenih po spolu in starosti

V družbi predvsem zaradi narave dejavnosti še naprej prevladuje delež moških, ki znaša 91%. Njihova povprečna starost na dan 31.12.2021 je bila 40,6 leta, kar je za 0,3 leta več kot leto prej. Delež žensk znaša 9%, njihova povprečna starost pa je bila 37,4 leta, kar je za 0,9 leta več kot leto prej. Povprečna starost vseh zaposlenih na dan 31.12.2021 je bila 40 let, kar je za 0,2 leta manj kot leto prej.

Povprečno starost zaposlenih še naprej uspešno znižujemo z nadomeščanjem upokojenih sodelavcev z mladimi, perspektivnimi kadri. V letu 2021 smo znova zaposlili tudi več delavcev, ki so svoje delovne izkušnje na GVO pridobivali že z opravljanjem dela prek študentskega servisa in so se pri tem nadpovprečno izkazali.

Tabela 4: Struktura po spolu 2021 in 2020

Število	2021		2020		Indeks 2021/2020
Moški	406	91%	421	91%	96
Ženske	39	9%	41	9%	95
Skupaj	445		462		96

Tabela 5: Povprečna starost po spolu 2021 in 2020

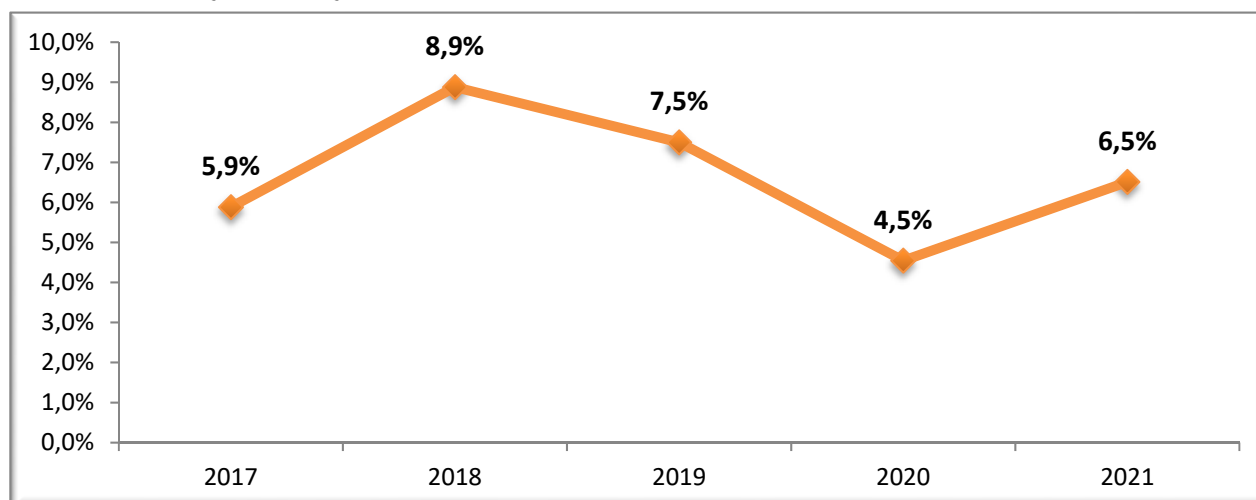
Povprečna starost	2021	2020	Indeks 2021/2020
Moški	40,6	40,3	101
Ženske	37,4	36,5	102
Skupaj	40,0	40,2	99

8.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija)

V letu 2021 je z delom v GVO začelo 14 novih delavcev, zaključilo pa 31 delavcev.

Fluktuacija je v letu 2021 znašala 6,5%. Gibanje fluktuacije v obdobju zadnjih petih let je prikazano na sliki v nadaljevanju.

Slika 15: Fluktuacija v obdobju 2017 – 2021

8.2.5. Izobrazbena struktura

Iz pregleda izobrazbene strukture zaposlenih je mogoče ugotoviti, da je imelo v letu 2021 skupaj 25% delavcev doseženo VI. do IX. stopnjo izobrazbe, 47% je imelo doseženo V. stopnjo izobrazbe, 28% delavcev pa manj kot V. stopnjo izobrazbe. Povprečna stopnja izobrazbe se je v primerjavi z letom prej znova povišala, predvsem zaradi zaposlovanja mladih strokovnjakov in odhodov nižje izobraženih kadrov.

8.2.6. Letni ocenjevalni razgovori

Namen letnih ocenjevalnih razgovorov je usmeriti vse zaposlene v vnaprej določene cilje, jih osebno seznaniti s cilji podjetja, svoje enote in z individualnimi cilji, podati povratno informacijo o njihovi uspešnosti pri doseganju ciljev in kompetencah ter se z njimi pogovoriti o osebnotnem in strokovnem razvoju.

V družbi letne ocenjevalne razgovore izvajamo vsako leto, v letu 2021 smo jih izvajali v spomladanskem času, ko so epidemiološke razmere to omogočale, ob upoštevanju ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa.

Ocena delovne uspešnosti, ki jo ocenjujemo za vsako tromesečje, je bila še naprej neposredno vezana na giblivi del plače in ima tudi posredni vpliv na napredovanje zaposlenih.

8.2.7. Spremljanje organizacijske vitalnosti

Spremljanje organizacijske vitalnosti (organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih) je praksa uspešnih podjetij. Pozornost je usmerjena predvsem na povezavo med tem, kako upravljamo (ravnamo) z zaposlenimi, kako se ti v organizaciji počutijo in kako zavzeti so pri svojem delu. S tem postane ključno vprašanje, kako podjetje zaposlenim omogoča, da uveljavljajo svoje znanje in ideje ter tako dosegajo uspeh pri svojem delu. To namreč vpliva tako na počutje zaposlenih kot tudi na uspešnost podjetja.

Raziskavo izvajamo enkrat vsaki dve leti, nazadnje je bila izvedena v letu 2019, naslednje merjenje pa zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa načrtujemo v letu 2022.

8.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih

V družbi GVO trdno verjamemo, da je znanje vir napredka, zato finančna sredstva vlagamo tako v interno kot eksterno izobraževanje naših zaposlenih. Poleg strokovnih znanj zaposlenim načrtno nudimo znanja s področij varnosti in zdravja pri delu, odgovornega odnosa do okolja, vodenja, komuniciranja in drugih znanj, ki so nepogrešljiva pri delu ter zaposlenim omogočajo osebni in strokovni razvoj.

8.2.9. Študij ob delu

V družbi dajemo velik poudarek strokovnemu razvoju in osebni rasti najbolj perspektivnih posameznikov. V letu 2021 smo tri delavce na različnih hierarhičnih nivojih spodbujali k osebni in strokovni rasti tako, da smo jim omogočili nadaljevanje šolanja na področjih tehničnih in drugih znanj, ki so v dolgoročnem poslovnem interesu družbe. Tem delavcem smo sofinancirali njihovo šolnino in jim omogočili plačano odsotnost v času opravljanja izpitov in drugih študijskih obveznosti.

8.2.10. Sodelovanje z izobraževalnimi zavodi in izvajanje strokovne delovne prakse

Sodelujemo s številnimi izobraževalnimi ustanovami, predvsem srednjimi in visokimi šolami. Njihovim dijakom oziroma študentom omogočamo opravljanje obvezne prakse (PUD), počitniškega in študentskega dela. S tem krepimo in širimo naše področje razvoja in izobraževanja ter omogočamo dijakom in študentom, da že v času šolanja pridobivajo tudi strokovne izkušnje iz prakse. Najboljšim praktikantom po zaključku šolanja omogočamo tudi vstop v redno delovno razmerje.

Za različne srednje šole iz naše stroke redno izvajamo tudi vsakoletni dogodek »Dan odprtih vrat«, na katerem dijakom predstavljamo dejavnosti naše družbe ter jih s tem spodbujamo k razmisleku o opravljanju strokovne prakse pri nas in o morebitni zaposlitvi po zaključku šolanja. Ta način spoznavanja in pridobivanja mladih in perspektivnih kadrov je že prvo leto rezultiral v zaposlitvi nekaj kakovostnih sodelavcev, zato s tovrstno prakso nadaljujemo si tako prizadevamo s ciljnimi izobraževalnimi ustanovami ohranjati dobre in tvorne odnose, ki so nam v obojestransko korist in zadovoljstvo. Zaradi omejitev, povezanih z epidemijo, smo bili primorani Dan odprtih vrat v letu 2021 odpovedati in ga prestaviti na kasnejše obdobje, ko bodo razmere takšen dogodek omogočale.

Obvezno delovno prakso je v letu 2021 opravilo 18 dijakov oziroma študentov, ki so spoznali delovne procese v družbi in vzpostavili dobre odnose z zaposlenimi ter si tako izboljšali zaposlitvene možnosti.

8.2.11. Stroški dela

Družba GVO je dober in odgovoren delodajalec, ki nagraduje dobro opravljeno delo s konkurenčnimi plačami in dobrimi delovnimi pogoji. Vodstvo družbe se zaveda, da je pomemben del motivacije zaposlenih tudi plača oziroma gibljivi del plače, ki je vezan na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev.

Osnovna plača zaposlenega je enaka vrednosti plačnega razreda delovnega mesta, za katerega je zaposleni sklenil pogodbo o zaposlitvi, in ni odvisna od spola ali lokacije opravljanja dela.

V stroških dela predstavlja delež stroškov plač in nadomestil 64,5%, delež stroškov za socialno in pokojninsko zavarovanje 10,8 %, delež za dodatno pokojninsko zavarovanje 2,9%, delež regresa 5,8% in delež ostalih stroškov dela 16%.

Regres za letni dopust za leto 2021 je bil izplačan pri plači za mesec februar 2021 v višini 2.021,21 EUR na zaposlenega.

Božičnica je bila izplačana v mesecu decembru 2021 višini 1.311,04 € na zaposlenega.

Primerjalno z letom 2020 so stroški dodatkov k plačam prikazani v naslednji tabeli.

Tabela 6: Stroški za dodatke primerjalno 2021 in 2020

Stroški za dodatke (v EUR)	2021	2020	Indeks 2021/2020
dodatki po kolektivni pogodbi	343.157	349.777	98
nadure	186.814	168.688	111
kvartalna stimulacija	186.858	180.298	104
božičnica	589.968	576.782	102

8.2.12. Povprečna plača

V letu 2021 smo plače izplačevali na podlagi Kolektivne pogodbe GVO, d.o.o., ki za izhodiščno vrednost prvega plačnega razreda, od katerega so odvisne vse plače po kolektivni pogodbi, od 1.6.2021 dalje določa vrednost 611,98 EUR.

V času epidemije zaradi koronavirusa smo delavcem izplačevali tudi dodatek za delo v času epidemije, ki so ga prejeli vsi delavci za čas fizične prisotnosti na delovnem mestu (z izjemo delavcev, ki so delo opravljali od doma).

Povprečna mesečna bruto plača v družbi za leto 2021 je znašala 1.932,08 EUR, kar je za 3% več kot leto prej.

8.2.13. Skrb za zaposlene, upokojece in druge skupine, ki so povezane s podjetjem

GVO svojim zaposlenim namenja posebno skrb tudi izven delovnega okolja. Naše aktivnosti so usmerjene v zadovoljstvo, zdravje in nenehen razvoj naših zaposlenih.

Za zaposlene redno organiziramo rekreativne športne aktivnosti in športna tekmovanja. Sredstva so bila namenjena za športne aktivnosti kot so najem telovadnic, tenis, badminton, bowling, fitnes, dnevne in letne karte za smučanje in plavanje ter podobno, pri čemer smo aktivnosti prilagajali epidemiološkim razmeram zaradi koronavirusa.

Veliko vlagamo v kakovost in zdravo življenje zaposlenih in jim omogočamo preventivne zdravstvene preglede, del zaposlenih pa vsako leto napotimo na aktivni zdravstveni oddih v zdravilišča. Žal smo bili zaradi razmer, povezanih z epidemijo, primorani aktivni zdravstveni oddih v zdraviliščih v letu 2021 odpovedati in prestaviti na kasnejše obdobje, ko ga bodo razmere omogočale.

Za delovne jubilate smo bili prav tako primorani odpovedati srečanja, smo jih pa zato obdarili s priložnostnim darilom. V primerih posebnih socialnih in zdravstvenih razmer so bile dodeljene tudi solidarnostne pomoči.

Pozornost namenjamo novorojenim družinskim članom naših zaposlenih, otroke pa smo obdarovali ob božično-novoletnih praznikih in ob vstopu v prvi razred osnovne šole.

Družba podpira različna interesna društva s področij humanitarnih dejavnosti, kulture, športa in izobraževanja, v katera so včlanjeni delavci GVO in njihovi družinski člani. Na ta način utrjujemo dobre odnose z različnimi javnostmi, prispevamo k višji kakovosti življenja in razvoju posameznikov in interesnih društev, hkrati pa podpiramo naše zaposlene pri delovanju v teh društvih v svojem prostem času, kar povečuje njihovo pripadnost podjetju in spodbuja njihovo osebnostno rast.

8.2.14. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

Varnost in zdravje pri delu

V letu 2021 so opravljanje nalog varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom izvajali delno strokovni delavci matične družbe, delno pa zunanji izvajalec.

Strokovni delavci za varnost in zdravje pri delu so izvajali naloge skladno z določili zakonodaje oziroma pogodbe o izvajanju storitev. Največ aktivnosti je bilo usmerjenih k izvajanju aktivnosti po Izjavi o varnosti z ocenami tveganj ter vsemi prilogami, ki pomenijo zmanjšanje nevarnosti na najmanjšo možno raven. Dodatne aktivnosti so bile pregledi delovnih ekip in delovne opreme na terenu, usposabljanja iz varnosti pri delu in požarne varnosti in ostale aktivnosti v zvezi s tehnično varnostjo.

Na usposabljanjih iz varnosti pri delu so bili delavci posebej opozorjeni na potrebne ukrepe pri delu na višini, za področje varnosti v cestnem prometu ter na ukrepe varstva pred požarom. Na seminarjih iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti je bilo skupaj 68 delavcev. Vsi udeleženci usposabljanj so na koncu opravili preizkus znanja o poznavanju nevarnosti in predpisanih ukrepih za varno delo. Izvedeno je bilo tudi usposabljanje iz prve pomoči.

Zdravstveno varstvo

V skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu, Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev ter priloge k izjavi o varnosti so bili izvedeni predhodni in obdobni preventivni zdravstveni pregledi.

Nadaljevali smo s postopki cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu za delavce, katerih delo je povezano z gibanjem v gozdovih.

Osebna varovalna oprema

Vsem delavcem zagotavljamo varno in sodobno opremo za zagotavljanje varnosti pri delu, ki jo redno pregledujemo in posodabljam, da s tem zagotavljamo pogoje za varno opravljanje dela.

Požarna varnost

Usposabljanje delavcev iz požarne varnosti je bilo tudi v preteklem letu sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. Vsi delavci so bili seznanjeni s požarnim redom. Ob usposabljanju je bila delavcem prikazana praktična uporaba gasilnikov. V službenih vozilih so bili pregledani in servisirani vsi gasilniki.

9. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001

Usmeritev in temeljni cilj družbe GVO, d.o.o. je opravljanje visoko kakovostnih storitev na področju projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih kabelskih omrežij, kar še naprej ostaja naša osnovna dejavnost, ki jo dopolnjujemo tudi z deli na elektroenergetskih omrežjih.

Zahteve in pričakovanja poslovnih partnerjev in javnosti, zakoni, predpisi, varnostna določila, kakor tudi notranja navodila, nas zavezujejo k nenehnemu zagotavljanju kakovosti, hkrati pa tudi k skrbnemu ravnanju z okoljem. Skrbimo, da bi relacije med našo družbo in poslovnimi partnerji potekale čim bolj enostavno, jasno, hitro in transparentno. Pri tem uporabljamo in nenehno nadgrajujemo sistem, ki zaposlenim pri delu omogoča čim večjo učinkovitost, zanesljivost, natančnost in ažurnost, uporabnikom in partnerjem pa zagotavlja kakovostno in hitro storitev. Nenehno razvijamo, nadgrajujemo in izboljšujemo delovne procese in postopke. Obvladujemo tveganja in iz njih izhajajoče priložnosti.

Velik poudarek dajemo tudi na uveljavljanje načel vrednot, kot so vodenje z zgledom, spoštovanje, odgovornost, komunikacija, reševanje reklamacij, reševanje težav, tolerance do napak, učinkovitost.

Politika in poslanstvo podjetja GVO, d.o.o. je v zagotavljanju celovitih in do okolja prijaznih storitev s področij projektiranja, geodezije, gradenj, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Z visoko kakovostnimi storitvami zadovoljujemo naše kupce in tako nagradujemo njihovo zvestobo, lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebni razvoj. Uveljavljena imamo načela vrednot, ki so skupna vsem zaposlenim.

Naša tradicionalna skrb za telekomunikacijsko omrežje se izkazuje skozi strokovno opravljanje vloge skrbnika omrežja. Politika kakovosti in ravnanja z okoljem se kaže skozi:

- visoko strokovno usposobljenost, ozaveščenost in motivacijo zaposlenih;
- sodobno tehnološko opremljenost;
- spoštovanje zakonodajnih zahtev, regulative in standardov;
- zmanjševanje vplivov na okolje s poudarkom na preprečevanju onesnaževanja;
- nenehno izboljševanje.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem je sestavni del celotne politike in poslanstva podjetja in je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev GVO. Zasnovana je dolgoročno, je odprta za spremembe, poznamo, razumemo in uresničujemo jo vsi zaposleni ter naši pogodbeni izvajalci. Naša vizija je postati vodilni infrastrukturni operater na podeželju v Sloveniji. Zagotavljamo tudi dostopnost politike zainteresiranim javnostim.

Učinkovito izvajanje, vzdrževanje in razvoj sistema vodenja skladno s standardoma ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015 v družbi GVO, d.o.o. potrjuje tudi uspešno izvedena redna zunanja presoja, ki je bila s strani neodvisnih presojevalcev izvedena v mesecu novembru 2021. Presojevalci so podali niz pozitivnih ugotovitev, med katerimi so izpostavili višji odziv na anketiranje odjemalcev, visoke povratne ocene, redno izvajanje vseh sistemskih aktivnosti in vzdrževanje dokumentacije, zaposleni poznajo okoljske cilje in aktivnosti za njihovo doseganje, usposabljanje s področja varstva okolja v okviru usposabljanj varnosti in zdravja pri delu, nakup dodatnih avtomobilov na električni pogon, itn.

Kakovost izvedenih storitev, ki jih izvajamo, potrjujejo tudi ocenitve, ki jih dobimo s strani naših naročnikov. Po ločeni analizi zadovoljstva za Telekom Slovenije, d.d. in ločeno za ostale storitve na trgu, je skupni delež ocenitev kakovosti izvedenih del za celoten objekt z oceno odlično in zelo dobro v letu 2021 na Telekomu Slovenije ponovno dosegel 100%.

Prav tako je pri ocenitvi zadovoljstva s kakovostjo izdelane projektne dokumentacije za Telekom Slovenije skupni delež ocenitev z oceno odlično in zelo dobro dosegel 100%, na trgu pa smo obdržali visok delež ocenitev z oceno odlično in zelo dobro.

10. TRAJNOSTNO POSLOVANJE

V družbi GVO, d.o.o. se zavedamo pomembnosti trajnostnega poslovanja tako iz vidika zmanjšanja okoljskih vplivov, upoštevanja družbene odgovornosti kakor tudi zavedanja trajnostnega upravljanja oz. vodenja podjetja.

Dejavnost projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij z vidika varstva okolja ni problematična. Kljub temu se družba GVO, d.o.o. zaveda odgovornosti do varstva okolja in tega dela trajnostnega razvoja

Naša usmerjenost k trajnostnemu razvoju se kaže skozi uvajanje električnih vozil v vozni park GVO, d.o.o., kjer procesi dela to omogočajo. V letu 2021 smo k dvema obstoječima električnima voziloma tako v uporabo dodali še sedem osebnih električnih vozil.

Usmerjenost v trajnostni razvoj je vplivala tudi na nabor storitev, ki jih ponujamo našim naročnikom, hkrati pa jih uporabljamo tudi za lastne potrebe. Z lastnim znanjem smo v preteklih letih pripravili zasnovo in projektno dokumentacijo ter na štirih lokacijah družbe postavili električne polnilnice za električna vozila. V sodelovanju z lokalnimi skupnostmi smo zgradili tri polnilnice za električna vozila, ki se nahajajo neposredno ob funkcijskih lokacijah odprtih širokopasovnih omrežij, ki jih upravljamo in se nahajajo predvsem na ruralnem območju. Storitev izdelave projektne dokumentacije in izgradnje električnih polnilnic smo izvedli tudi za matično družbo Telekom Slovenije, d.d..

Poudarek dajemo ozaveščanju zaposlenih za varčno in varno vožnjo. Tako smo v letu 2021 za 40 zaposlenih, ki so v predhodnem letu najučinkoviteje pripomogli k zmanjševanju porabe goriva, kakor tudi z njihovim odnosom do delovnih sredstev in okolja, tradicionalno ponovno omogočili udeležbo na tečaju varne vožnje v AMZS Centru varne vožnje Vransko. V obdobju 2015 - 2021 smo tako tečaj varne in varčne vožnje omogočili že 187 sodelavcem, kar je približno 40% vseh zaposlenih.

Poraba pogonskega goriva za vozni park in delovne stroje predstavlja naš največji delež neposrednega vpliva na okolje, zato bomo s širitvijo polnilnih mest in nabavo novih električnih vozil kakor tudi ozaveščanjem zaposlenih za varno in varčno vožnjo nadaljevali tudi v prihodnje, s čemer se kaže naš prispevek k trajnostnemu razvoju oziroma uresničevanju programov postavljenih okoljskih ciljev.

Na področju rabe električne energije v funkcijskih lokacijah na omrežju OŠO skrbimo, da so klimatske naprave ustrezno vzdrževane in nastavljene na predpisane režime delovanja. Vzpostavljen imamo tudi daljinski nadzor funkcijskih lokacij, s čemer imamo možnost za učinkovitejše ukrepanje ob morebitnih izpadih električne energije, vzpostavljen je tudi nadzor nad vstopi v prostore, temperaturo in požarno ogroženostjo objekta. S tem smo zmanjšali tveganja temperaturne preobremenitve aktivne opreme oz. požarov ter tudi zmanjšali tveganja s področja brezprekinitvenega delovanja.

Družbeno odgovornost do lokalnih skupnosti izpolnjujemo predvsem z medsebojnim sodelovanjem ob izgradnji odprtih širokopasovnih omrežij, s čemer se na ruralnih območjih prebivalstvu omogoči dostop do optičnih priključkov in s tem boljših komunikacijskih storitev. Hkrati pa z donacijami podpiramo različna humanitarne, kulturne, športne in izobraževalne institucije.

Odgovornost do zaposlenih je eden temeljev našega trajnostnega poslovanja, zato vsem zaposlenim zagotavljamo varno delovno okolje, omogočamo stalno izobraževanje za varno delo ter spoštujemo zakonodajne in druge zahteve s področja varnosti in zdravja pri delu.

Trajnostno upravljanje oz. vodenje podjetja je že dlje časa stalnica našega poslovanja, ki ju neposredno povezujemo s sprejetim etičnim kodeksom ter doslednim spoštovanjem zakonodaje. Imamo

obvladovane procese, ki jih z izboljšavami še nadgrajujemo. Izobraževanje in razvoj kompetenc zaposlenih sta del vsakoletnega poslovnega načrta družbe.

V družbi GVO, d.o.o. smo z vzpostavljenim lastnim sistemom ravnanja z okoljem posredno in neposredno vpeti tudi v sistem ravnanja z okoljem v Telekomu Slovenije, d.d.. Z intenzivnim medsebojnim sodelovanjem se dopolnjujemo oz. spoštujemo zahteve, ki jih postavlja Telekom Slovenije, d.d., tako na področju ločenega zbiranja odpadkov, kakor tudi na področju učinkovite rabe električne energije, učinkovite rabe energije za ogrevanje, porabe pitne vode, itd. Na področju ravnanja z odpadki skrbimo, da so vsi odpadki oddani v sklopu ločenega zbiranja odpadkov Telekoma Slovenije, d.d. ali neposredno pooblaščenim odjemalcem. Z vsemi dobavitelji oz. izvajalci, s katerimi sklenemo pogodbo, v pogodbi posebej opredelimo zahteve za celovito obvladovanje ravnanja z okoljem.

11. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Družba GVO, d.o.o., pri svojem poslovanju ni neposredno vezana na ruski ali ukrajinski trg, tako da zaenkrat ocenjujemo, da konflikt med državama ne bo imel pomembnega neposrednega vpliva na denarne tokove in finančne vire družbe, bomo pa občutili posredne vplive, kot so zvišanje cen energentov in elektrike. Ob tem je družba izpostavljena tveganjem v oskrbovalni verigi, saj bo lahko prišlo do pomanjkanja določenih materialov za vgradnjo, posledično tudi do zamud v dobavi ali višjih cen.

V januarju 2022 je družba začela postopek za likvidacijo odvisne družbe GVO Telekommunikation GmbH v Nemčiji.

Drugih dogodkov po datumu bilance stanja 31.12.2021, za katere bi bila potrebna prilagoditev računovodskih izkazov za leto 2021, ni bilo.

12. IZJAVA O UPRAVLJANJU

Družba GVO, d.o.o. (v nadaljevanju: družba GVO) Izjavo o upravljanju podaja v skladu s petim odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah ter s priporočili Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Izjava o upravljanju je sestavni del Letnega poročila GVO, d.o.o. za leto 2021. Nanaša se na obdobje od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021. Izjava je dostopna v elektronski obliki, in sicer najmanj pet let od njene objave na spletnih straneh družbe www.gvo.si.

V poslovnem letu 2021 je vodenje in upravljanje družbe GVO temeljilo na veljavni zakonodaji, priporočilih Slovenskega državnega holdinga, d. d., dobri praksi, javno objavljeni Politiki upravljanja družbe Telekom Slovenije, d.d., Pravilniku korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije in internih aktih družbe.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja:

- Skupina Telekom Slovenije in družba GVO upravljata tveganja in izvajata postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Sistem upravljanja tveganj zagotavlja prepoznavanje in oceno pomembnih tveganj, opredelitev ukrepov za obvladovanje tveganj ter poročanje o tveganjih. Sistem notranjih kontrol daje primerno zagotovilo o doseganju ciljev in obvladovanju ključnih tveganj. Za vzpostavitev delovanja sistema notranjih kontrol so odgovorni vodstvo matične družbe in vodstva družb v skupini. Notranje kontrole so vgrajene v poslovne procese in sisteme. Cilji delovanja notranjih kontrol so zagotavljanje skladnosti delovanja z zakonodajo in drugimi predpisi, s standardi, pogodbami in z internimi akti družbe, zagotavljanje zanesljivih in neoporečnih računovodskih in izvajalnih informacij, varovanje premoženja, doseganje učinkovitosti in uspešnosti poslovanja ter doseganje zastavljenih strateških ciljev. Nadzor nad delovanjem notranjih kontrol se izvaja z vodstvenim nadzorom, z notranjimi revizijskimi pregledi, z zunanjo revizijo računovodskih izkazov ter z drugimi neodvisnimi presojami (ISO in druge).
- Omejitve glasovalnih pravic:
Omejitev ni.
- Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah akta o ustanovitvi:
Družba ima poslovodstvo, ki ga sestavlja en ali več poslovodij (direktorjev), ter nadzorni svet, ki ima tri člane, od tega sta dva predstavnika ustanovitelja, en član pa je predstavnik delavcev družbe.
Direktorje družbe in člane nadzornega sveta imenuje in razrešuje ustanovitelj v skladu z zakonskimi pristojnostmi, akta o ustanovitvi in določbami Statuta družbe Telekom Slovenije, d.d., po katerih uprava s soglasjem nadzornega sveta imenuje poslovodje, člane nadzornih svetov in člane upravnih odborov odvisnih družb. Za imenovanje člana nadzornega sveta, ki je predstavnik delavcev, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.
Družba GVO nima posebnih pravil o spremembah akta o ustanovitvi. Morebitne spremembe akta o ustanovitvi se izvajajo skladno z zakonom in samim aktom.
- Podatki o delovanju skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in načina njihovega uveljavljanja:

Skupščina:

Pristojnosti in delovanje skupščine z enim družbenikom opredeljujeta Zakon o gospodarskih družbah-1 in akt o ustanovitvi družbe.

Ustanovitelj/družbenik:

Skupščina oziroma ustanovitelj samostojno odloča o vseh vprašanih upravljanja družbe, za katere je pristojen po zakonu, predvsem pa o:

- spremembah in dopolnitvah akta o ustanovitvi,
 - temeljnih poslovne in razvojne politike družbe, poslovnem načrtu in programu razvoja družbe,
 - povečanju ali znižanju osnovnega kapitala,
 - ustanovitvah odvisnih družb ter kapitalskih in stvarnih vlaganj v druge subjekte,
 - pristopu novih družbenikov in vsakem razpolaganju s poslovnim deležem,
 - o imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta,
 - o imenovanju in odpoklicu direktorjev,
 - postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca,
 - uveljavljanju zahtevkov proti direktorjem družbe v zvezi s povračilom škode, nastale pri vodenju družbe,
 - zastopanju družbe v sodnih postopkih proti direktorjem družbe,
 - sprejetju letnega poročila in uporabi bilančnega dobička,
 - drugih zadevah, če tako določa zakon ali akt o ustanovitvi.
- Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij:
- Družba ima poslovodstvo, ki ga sestavlja en ali več poslovodij (direktorjev). Direktorje družbe imenuje in odpokliče ustanovitelj. Mandat direktorja je štiri leta, z možnostjo ponovnega imenovanja. V času trajanja mandata lahko ustanovitelj kadarkoli in brez navedbe razlogov odpokliče direktorja.
 - Poslovodstvo vodi posle družbe v dobro družbe in na lastno odgovornost. Za izpolnjevanje te naloge sprejema potrebne okoliščine in ukrepe. Direktor je pristojen za vse zadeve, ki niso v pristojnosti ustanovitelja in nadzornega sveta, zlasti pa:
 - o predlaga temelje poslovne in razvojne politike družbe, poslovni načrt in program razvoja družbe,
 - o sprejema splošne akte družbe,
 - o odloča o pravicah in obveznostih delavcev, v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo, ki zavezuje družbo,
 - o najmanj četrtletno poroča ustanovitelju in nadzornemu svetu o poteku poslov, še posebej o prometu in finančnem stanju družbe, poslih, ki lahko pomembno vplivajo na donosnost in plačilno sposobnost družbe, upravljanju s tveganji in o drugih za družbo pomembnih oziroma relevantnih informacijah,
 - o skrbi za zakonitost poslovanja družbe,
 - o izvaja druge naloge, določene z aktom o ustanovitvi in zakonom.
 - Poslovodstvo mora za vsak sledeči posamezen primer predhodno pridobiti pisno soglasje ustanovitelja:
 - o nabavni pravni posli, kjer blago ali storitve niso namenjeni nadaljnji prodaji, v vrednosti nad 500.000 EUR,
 - o ostali nabavni posli, ki so namenjeni nadaljnji prodaji ter prodaja blaga, storitev in rešitev v vrednosti nad 2.000.000 EUR,
 - o odpis ali razpolaganje z osnovnimi sredstvi, če je njihova knjigovodska vrednost v posameznem primeru nad 100.000 EUR,
 - o dana ali prejeta posojila v vrednosti nad 500.000 EUR,
 - o delni ali celotni odpust dolga (tudi v okviru poravnave) v vrednosti nad 100.000 EUR,
 - o dajanje poroštev, korporacijske garancije, hipoteke ali podobnega zavarovalnega instrumenta ne glede na vrednost,
 - o ustanovitev, nakup, prodaja in prenehanje odvisne družbe,
 - o imenovanje in odpoklic članov organov vodenja in nadzora v odvisnih družbah,

- o sklepom, ki jih družba sprejme kot ustanovitelj oziroma družbenik v svojih odvisnih družbah, in sicer izključno v tistih primerih odločitev o poslih odvisnih družb, ki zapadejo pod eno izmed predhodnih alinej tega odstavka.
- Nadzorni svet družbe ima tri člane, od tega sta dva predstavnika ustanovitelja, en član pa je predstavnik delavcev družbe. Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let in so po poteku mandata lahko ponovno izvoljeni. Za imenovanje člana nadzornega sveta, ki je predstavnik delavcev, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.
- Nadzorni svet nadzira vodenje poslov družbe. Nadzorni svet tudi:
 - o obravnava poslovni načrt družbe in skupščini (ustanovitelju) poda predlog glede sprejema poslovnega načrta družbe,
 - o pregleda letno poročilo in skupščini (ustanovitelju) poda predlog glede sprejema letnega poročila,
 - o preveri predlog za uporabo bilančnega dobička, ki ga predloži poslovodstvo,
 - o nadzira sistem upravljanja s tveganji in sistem notranjih revizij ter kontrole,
 - o sprejme poslovnik nadzornega sveta,
 - o lahko kadarkoli zahteva od poslovodstva poročilo o kateremkoli vprašanju, povezanem s poslovanjem družbe,
 - o predlaga ustanovitelju odpoklic člana nadzornega sveta,
 - o predlaga akte, katerih sprejem je v pristojnosti skupščine,
 - o obravnava in odloča o vseh drugih zadevah, za katere je pristojen po zakonu, drugih predpisih in splošnih aktih družbe ter skladno s tem aktom niso v pristojnosti ustanovitelja (skupščine).

Družba GVO spoštuje Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, ki ga je v marcu 2021 sprejel Slovenski državni holding, d. d., ter Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga iz julija 2020 (objavljena na spletnih straneh www.sdh.si) prek določil Pravilnika korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije, ki zavezuje vse družbe v Skupini Telekom Slovenije in je objavljen na spletnih straneh matične družbe www.telekom.si.

Družba GVO poleg svojih internih aktov spoštuje in uporablja tudi Etični kodeks Skupine Telekom Slovenije z dne 1. 2. 2017, ki je dostopen na spletnih straneh matične družbe www.telekom.si.

V skladu z usmeritvami družbe Telekom Slovenije družba GVO načrtno izvaja aktivnosti na področju korporativne integritete, s čimer zagotavlja skladnost svojega poslovanja z zakonodajo, predpisi in internimi akti. Družba GVO na področju skladnosti poslovanja aktivnosti izvaja predvsem na naslednjih področjih:

- preprečevanje korupcije in navzkrižja interesov,
- konkurenčno pravo,
- varovanje podatkov.

Sistem upravljanja skladnosti poslovanja vključuje vzpostavitev organov za izvajanje funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja, sprejem, izvajanje in vzdrževanje aktov s področja skladnosti poslovanja in integritete ter opredelitev aktivnosti izvajanja funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja

Pri izvajanju navedenih kodeksov in priporočil v letu 2021 v družbi GVO večjih odstopanj ni bilo, v nadaljevanju pa družba GVO pojasnjuje odstopanja od posameznih priporočil.

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Okvir upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Politika upravljanja - tč. 3.2:

Upravljanje družbe GVO temelji na zakonskih določilih, priporočilih iz kodeksov ter poslovne prakse vodenja, upravljanja in internih aktov. Politika upravljanja družbe Telekom Slovenije iz leta 2020, kot

lasten kodeks upravljanja matične družbe ter Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije predstavljata podlago za delovanje na tem področju.

Politika raznolikosti – tč. 3.6:

Družba nima sprejete politike raznolikosti. Politika raznolikosti je sprejeta na ravni matične družbe ([https://www.telekom.si/o-podjetju/za-vlagatelje/javne-objave/Politika Zagotavljanja Raznolikosti Uprave In Nadzornega Sveta](https://www.telekom.si/o-podjetju/za-vlagatelje/javne-objave/Politika_Zagotavljanja_Raznolikosti_Uprave_In_Nadzornega_Sveta))

Položaj družb s kapitalsko naložbo države

Javne obveznosti in naloge - tč. 5.1.2:

Družba GVO nima javnih obveznosti in nalog.

Neekonomski cilji - tč. 5.1.3:

Družba GVO nima neekonomskih ciljev.

Nadzorni svet

Sestava posloводства – tč. 6.1.1 in 6.1.2:

Skladno z Aktom o ustanovitvi družbe je izbor in imenovanje posloводства v pristojnosti ustanovitelja.

Politika nasledstva – tč. 6.2:

Družba nima sprejete politike nasledstva, se pa postopki vodijo tako, da se v postopke vključijo potencialni interni nasledniki.

Sestava nadzornega sveta – tč. 6.7 in 6.7.2:

Ovisna sta dva člana nadzornega sveta, imenovana s strani ustanovitelja in edinega družbenika. Člani nadzornega podpišejo izjavo o neodvisnosti.

Neodvisnost in uvajanje članov nadzornega sveta – tč. 6.8.1 in 6.8.2:

Člani nadzornega sveta so imenovani s strani edinega ustanovitelja oz. družbenika. Uvajanje novih članov nadzornega sveta je urejeno v Poslovníku o delu NS. Ob nastopu funkcije člana NS se novemu članu zagotovi gradivo in usposabljanje, Člani NS se seznaniijo z akti družbe, po potrebi se izvedejo sestanki novih članov s poslovodstvom.

Postopek izbire kandidatov za člane nadzornega sveta – tč. 6.9 in 6.9.2:

V skladu z določili akta o ustanovitvi družbe ustanovitelj imenuje dva člana nadzornega sveta, ki sta praviloma interna kadra Telekoma Slovenije, d.d.

Nominacijska komisija – tč. 6.9.3, 6.9.4 in 6.9.5:

Družba nima nominacijske komisije. Skladno z Aktom o ustanovitvi družbe ima nadzorni svet tri člane, od tega sta dva člana predstavnika ustanovitelja, en član pa predstavnik delavcev družbe. Ustanovitelj za člana nadzornega sveta praviloma imenuje vsakokratnega člana uprave, v katerega pristojnost in odgovornost sodi družba, in vsakokratnega direktorja organizacijske enote, pristojne za finance, računovodstvo ali kontroling. Za imenovanje člana nadzornega sveta, ki je predstavnik delavcev, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.

Preglednost poslovanja in poročanje

Finančni koledar – tč. 8.5:

Družba kot del skupine nima izdelanega lastnega finančnega koledarja, saj poročanje za celotno skupino izvaja obvladujoča družba, ki finančni koledar objavi na svoji spletni strani.

Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga

Triletno poslovno načrtovanje družbe/skupine – tč. 1:

Družba GVO delno odstopa od priporočila, saj letne in strateške poslovne načrte obravnava kot poslovno skrivnost. Njihovo razkritje bi negativno vplivalo na konkurenčni položaj družbe in Skupine Telekom Slovenije. Povzetek Strateškega poslovnega načrta Skupine Telekom Slovenije je javno objavljen na sistemu SEOnet Ljubljanske borze, d. d..

Periodično poročanje o poslovanju družbe/skupine – tč. 2:

Družba GVO delno odstopa od priporočila; o poslovanju družbe in skupine poroča skladno z veljavno zakonodajo, ki zavezuje matično družbo kot javno delniško družbo.

Transparentnost postopkov sklepanja poslov, ki zadeva izdatke družbe (naročilo blaga in storitev, donatorstvo in sponzorstvo) – tč. 3.3, 3.6, 3.7 in 3.8:

Družba delno odstopa od priporočila. Družba v skladu s poslovnimi interesi ter zaradi varovanja poslovnih skrivnosti iz pogodbenih razmerij in podatkov, katerih razkritje bi lahko škodilo konkurenčnemu položaju družbe ali družbi povzročilo škodo, na svoji spletni strani ne objavlja podatkov o izbranem ponudniku (naročilo blaga in storitev), vrstah poslov in vrednosti sklenjenega posla. Na svojih spletnih straneh (www.gvo.si) skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja, redno objavlja informacije javnega značaja, ki se nanašajo na donatorske, sponzorske, svetovalne in druge avtorske ali intelektualne storitve.

Optimizacija stroškov

Javna objava podatka o nameravanih izplačilih – tč. 4.3:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava podatka o realizaciji plačil – tč. 4.4:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava besedila veljavnih kolektivnih pogodb za družbo in skupino ter dogovorov s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo – tč. 4.5:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Zavezujoče kolektivne pogodbe oz. dogovore s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo, niso javno objavljene, saj za objavo nima soglasja predstavnikov delavcev.

Doseganje kakovosti in odličnosti poslovanja družb/skupine – tč. 5:

Družba GVO odstopa od priporočila, ker ne uporablja nobenega modela za preverjanje odličnosti. Družba bo tudi v prihodnje izpopolnjevala sistem korporativnega upravljanja v sodelovanju z matično družbo in drugimi družbami v Skupini Telekom Slovenije.

Trajnostno poslovanje družbe – tč. 7:

Vidiki trajnostnega poslovanja so vključeni v poslovno strategijo skupine. Družba ima sicer vzpostavljena standarda ISO 9001:2015 za sistem vodenja kakovosti in ISO 14001:2015 za sistem ravnanja z okoljem, ki ju redno obnavlja.

Spoštovanje človekovih pravic pri poslovanju – tč. 8:

Obvladujoča družba je pristopila k zavezi o spoštovanju človekovih pravic v gospodarstvu. Družba bo sledila implementaciji, skladno z usmeritvami obvladujoče družbe.

Ljubljana, 21.3.2022

Podpis:

Zef Vučaj
direktor

13. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo potrjuje računovodske izkaze družbe GVO d.o.o. za leto, končano na dan 31. decembra 2021.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2021.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let po poteku leta, v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Poslovodstvo družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana, 21.3.2022

Podpis:

Zef Vučaj
direktor

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

1.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2021 in 31.12.2020

v tisoč EUR	Pojasnilo	2021	2020
Čisti prihodki od prodaje	3.1	52.987	57.975
Drugi prihodki od poslovanja	3.2	158	755
Stroški materiala in energije	3.3	-8.219	-7.345
Stroški storitev	3.4	-23.357	-29.098
Stroški dela	3.5	-15.183	-15.178
Amortizacija	3.9, 3.10, 3.11	-3.169	-3.019
Drugi odhodki poslovanja	3.6	2.704	-560
Skupaj odhodki poslovanja		-47.224	-55.200
Dobiček iz poslovanja		5.921	3.530
Finančni prihodki	3.7	61	17
Finančni odhodki	3.7	-64	-103
Dobiček pred obdavčitvijo		5.918	3.444
Davek iz dobička	3.8	-721	-548
Odložen davek	3.8	-265	19
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta		4.932	2.915

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.2. Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo na 31.12.2021 in 31.12.2020

v tisoč EUR	Pojasnilo	2021	2020
Čisti dobiček poslovnega leta	3.20	4.932	2.915
Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti sme prenesti v izkaz poslovnega izida:		0	0
Sprememba rezerve - aktuarski primanjkljaji in presežki	3.20	-127	170
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta po davkih		-127	170
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		4.805	3.085

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.3. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2021 in 31.12.2020

v tisoč EUR	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
DOLGOROČNA SREDSTVA		29.294	29.085
Neopredmetena sredstva	3.9	12.453	13.596
Opredmetena osnovna sredstva	3.10	6.499	4.232
Sredstva v najemu (pravica do uporabe – ROU)	3.11	1.511	2.005
Naložbe v odvisne družbe	3.12	7.846	7.846
Druge finančne naložbe	3.13	754	910
Odložene terjatve za davek	3.14	231	496
KRATKOROČNA SREDSTVA		12.869	21.074
Zaloge	3.15	1.298	2.089
Poslovne in druge terjatve	3.16	7.290	7.507
Kratkoročna pogodbeni sredstva	3.17	605	21
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	3.18	24	47
Kratkoročne finančne naložbe	3.13	201	10.404
Denar in denarni ustrezniki	3.19	3.451	1.006
SREDSTVA SKUPAJ		42.163	50.159
KAPITAL IN REZERVE		24.629	30.824
Vpoklicani kapital	3.20	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	3.20	1	1
Rezerve iz dobička	3.20	575	575
Zadržani poslovni izid preteklih let	3.20	13.650	21.735
Poslovni izid tekočega leta	3.20	4.932	2.915
Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	3.20	-287	-160
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		3.936	6.074
Dolgoročne pogodbene obveznosti	3.21	439	519
Dolgoročno odloženi prihodki	3.22	47	13
Rezervacije	3.23	2.246	3.862
Dolgoročne finančne obveznosti - najem	3.24	1.064	1.540
Dolgoročne poslovne obveznosti	3.25	140	140
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		13.598	13.261
Poslovne in druge obveznosti	3.25	10.170	9.918
Obveznost za davek iz dobička	3.8	174	35
Kratkoročne finančne obveznosti - najem	3.24	568	584
Kratkoročno odloženi prihodki	3.26	136	2
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	3.27	2.550	2.722
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI		42.163	50.159

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.4. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2021

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid preteklih let	Poslovni izid tekočega leta	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2021	5.758	1	575	21.735	2.915	-160	30.824
Čisti poslovni izid obdobja	0	0	0	0	4.932	0	4.932
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja	0	0	0	0	0	-127	-127
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	0	4.932	-127	4.805
Izplačilo dividend	0	0	0	-11.000	0	0	-11.000
Transakcije z lastniki	0	0	0	-11.000	0	0	-11.000
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid	0	0	0	2.915	-2.915	0	0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	2.915	-2.915	0	0
Stanje 31. 12. 2021	5.758	1	575	13.650	4.932	-287	24.629

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2020

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid preteklih let	Poslovni izid tekočega leta	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2020	5.758	1	575	18.551	3.184	-330	27.739
Čisti poslovni izid obdobja	0	0	0	0	2.915	0	2.915
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja	0	0	0	0	0	170	170
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	0	2.915	170	3.085
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid	0	0	0	3.184	-3.184	0	0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	3.184	-3.184	0	0
Stanje 31. 12. 2020	5.758	1	575	21.735	2.915	-160	30.824

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.5. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo na 31.12.2021 in 31.12.2020

v tisoč EUR	2021	2020
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a.) Čisti dobiček	4.932	2.915
b.) prilagoditve za:		
Amortizacija osnovnih sredstev	3.169	3.019
Slabitve in odpis neopredmetenih sredstev	23	0
Dobiček/izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	1	-47
Finančni prihodki	-61	-17
Finančni odhodki	64	103
Davek iz dobička in odloženi davki	986	528
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	206	838
Sprememba kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev	-551	81
Sprememba zalog	790	-1.054
Sprememba rezervacij	-1.616	575
Sprememba dolgoročno in kratkoročno odloženih prihodkov	88	-294
Sprememba vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	-169	216
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	236	-3.126
Plačani davek iz dobička	-588	-807
c.) Čista denarna sredstva iz poslovanja	7.510	2.930
B. Denarni tokovi iz naložbenja		
a.) Prejemki pri naložbenju	69.391	52.557
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	29	68
Prejete obresti	42	9
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb-revolving posojilo	69.320	52.480
b.) Izdatki pri naložbenju	-62.750	-57.461
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-3.726	-1.531
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-60	-22
Nakup finančnih naložb	-44	-28
Pridobitev finančnih naložb-revolving posojilo	-58.920	-55.880
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri naložbenju	6.641	-4.904
C. Denarni tokovi iz financiranja		
a.) Prejemki pri financiranju	0	0
Prejeta dolgoročna posojila	0	0
Prejeta kratkoročna posojila	0	0
b.) Izdatki pri financiranju	-11.705	-623
Odplačila dolgoročnih posojil	0	0
Odplačila za sredstva v najemu IFRS 16	-705	-623
Plačane obresti	0	0
Izplačilo dividend	-11.000	0
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri financiranju	-11.705	-623
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	2.445	-2.597
Č. Končno stanje denarnih sredstev	3.451	1.006
Začetno stanje denarnih sredstev	1.006	3.603

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

2. POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.

2.1. Splošno o družbi

a. Splošni podatki družbe GVO, d.o.o.

Družba: GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o. (v nadaljevanju družba).
Sedež: Cigaletova 10, 1000 Ljubljana, Slovenija.

b. Ustanovitev, registracija in lastništvo

Družba je bila ustanovljena v letu 2000. Leto 2004 je bilo prvo leto njenega delovanja. Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2021 je znašal 5.758 tisoč EUR.

c. Dejavnost družbe

Glavna dejavnost družbe gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja.

d. Skupinski računovodski izkazi

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

Končni lastnik družbe je Republika Slovenija, ki ima 62,54-odstotni delež v družbi Telekom Slovenije.

Družba GVO, d.o.o. je v začetku leta 2013 ustanovila hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH s sedežem v Zvezni Republiki Nemčiji zaradi pridobitve novih poslov za gradnjo razvodnih naročniških (optičnih) omrežij v Zvezni Republiki Nemčiji.

V decembru 2017 je družba GVO d.o.o. prevzela 100% poslovni delež v družbi OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o. in s tem prevzela upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja v občinah Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Komen in Sežana na območju belih lis. V januarju 2018 je družba GVO d.o.o. prevzela 100% poslovni delež v družbi Infratel d.o.o. in s tem prevzela v upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja v občinah Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Komen in Sežana tudi na območju sivih lis.

Družba GVO d.o.o. ne pripravlja konsolidiranega letnega poročila, ker je v 100% lasti družbe Telekom Slovenije, d.d. in v skladu z MRS 27 in presojo edinega družbenika skupinske računovodske izkaze pripravlja matična družba Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana. Končni lastnik družbe je Republika Slovenija. Letno poročilo Telekoma Slovenije in Skupine Telekom Slovenije je na voljo na www.telekom.si in na spletnih straneh Ljubljanske borze, d.d. <http://seonet.ljse.si/>.

e. Organi družbe

Organi družbe:

- uprava družbe, vlogo katere opravlja direktor družbe,
- skupščina družbe, ki jo predstavlja Telekom Slovenije d.d. kot ustanovitelj in edini družbenik
- nadzorni svet.

Direktor družbe: Zef Vučaj.

Direktor vodi posle družbe v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Pristojen je za vse zadeve, ki niso v pristojnosti ustanovitelja in nadzornega sveta. Za sklepanje pravnih poslov v znesku nad 500 tisoč EUR potrebuje soglasje nadzornega organa.

Nadzorni svet ima tri člane, od tega sta dva predstavnika ustanovitelja, en član pa je predstavnik delavcev družbe.

2.2. Podlaga za sestavo

a. Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi so skladani z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, ter v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Računovodske izkaze je poslovodstvo odobrilo dne 21.03.2022.

b. Oslove za izdelavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi družbe so pripravljani ob predpostavki delujočega podjetja. Pripravljani so na podlagi izvornih vrednosti.

Poslovanje družbe ni sezonske narave.

Postavke v računovodskih izkazih so izražene v evrih, zaokrožene na tisoč enot.

c. Funkcionalna valuta in poslovni dogodki v tuji valuti

Računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o so predstavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna in predstavljena valuta matične družbe Telekom Slovenije, d.d. ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, so preračunane v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva in obveznosti so na dan bilance stanja preračunana v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvorni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po poštenih vrednostih, so preračunana z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost.

d. Uporaba pomembnih ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva od poslovodstva določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter na razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisane v usmeritvah k posameznim postavkam v poglavju 2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev.

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, za katerega se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera popravek vpliva.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je do spremembe prišlo. Prav tako družba letno preverja preostalo vrednost.

Poslovodske ocene med drugim zajemajo odločitve glede slabitve naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev. Ocene morajo vključevati vzrok, časovni okvir in znesek slabitev. Ravno tako je potrebno oceniti pričakovane denarne tokove, dobo koristnosti in preostalo vrednost sredstev. Oceniti je potrebno vrednost vlaganja v instrumente, naprave in orodja ter opremo, ki je potrebna za ustvarjanje prihodnje rasti prihodkov.

Poslovodstvo ohranja vrednost terjatev tako, da oceni dvomljivost terjatev, ki izhaja iz nezmožnosti poplačila gradbenih in ostalih podjetij. Poslovodstvo oceni slabitev dvomljivih terjatev na podlagi starosti terjatev, preteklih odpisov, kreditne sposobnosti in spremembe plačilnih zmožnosti posameznih podjetij. Če se dejansko finančno stanje podjetij poslabša bi lahko bili dejanski odpisi višji od pričakovanih.

Poslovodska presoja je potrebna za preračun dejanskih in odloženih davkov. Za oceno te verjetnosti mora poslovodstvo upoštevati več dejavnikov vključno s preteklimi poslovnimi rezultati, poslovnimi načrti in z načrtovanjem davčne strategije. Če dejanski rezultati odstopajo od teh ocen ali če morajo biti ocene prilagojene v prihodnjih obdobjih imajo lahko negativen vpliv na poslovne rezultate, bilanco stanja in denarne tokove. V primeru, da se ocena prihodnje porabe odloženih davkov spremeni, morajo biti že pripoznani odloženi davki zmanjšani v izkazu poslovnega izida ali direktno v kapitalu odvisno načina prvotne pripoznave.

Pomembne presoje poslovodstva družbe GVO so potrebne pri merjenju in priznavanju izpostavljenosti družbe pogojnim obveznostim, povezanih z nerešenimi sodnimi spori in drugimi neporavnanimi obveznostmi, ki so predmet pogajanj poravnave in drugih pogojnih obveznosti. Sodne spore poslovodstvo presoja na podlagi ocen in mnenj strokovnih služb o verjetnem izidu za vsak posamezni spor. Primernost oblikovanja rezervacije se oblikuje na podlagi višine tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedb tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka. Zaradi negotovosti, značilne za ta proces ocenjevanja, so lahko dejanske izgube drugačne od prvotno ocenjenih. Poslovodske ocene se lahko spremenijo, v kolikor poslovodstvo pridobi nove informacije. Popravki teh ocen lahko bistveno vplivajo na rezultate poslovanja.

Poslovodstvo oceni prihodke po začasnih gradbenih situacijah glede na stroške pripoznane in knjižene v tem obdobju.

2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Pomembne računovodske usmeritve, uporabljene pri sestavi računovodskih izkazov družbe so predstavljene v nadaljevanju.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, z izjemo novo sprejetih standardov ter pojasnil, navedenih v nadaljevanju in upoštevanih pri pripravi računovodskih izkazov, če je družba navedene dogodke za poročano obdobje imela.

Seznam novih EU MSRP standardov, izjav in sprememb veljavnih standardov v zvezi z razkritji v računovodskih izkazih, pripravljenih v skladu z MSRP, kot jih je za letno računovodsko poročanje in poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2021 sprejela Evropska Unija (EU):

a. Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem poročevalskem obdobju

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi računovodski standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

Sprememba MSRP 16 Najemi z naslovom Prilagoditve najemnin v zvezi s COVID-19, po 30. juniju 2021 in veljavna za letna obdobja od vključno 1. aprila 2021 naprej. Sprememba najemnikom (ne pa tudi najemodajalcem) omogoča razbremenitev v obliki neobvezne oprostitve presoje, ali prilagoditev najemnine v zvezi s COVID-19, predstavlja spremembo najema. Najemniki se lahko odločijo, da bodo prilagoditve najemnin obračunavali enako, kot bi jih, če spremembe najema ne bi bilo. V mnogih primerih bo to povzročilo obračunavanje prilagoditev najemnin v obliki spremenljivih najemnin. Praktična rešitev se uporablja samo za prilagoditve najemnin, do katerih pride neposredno zaradi pandemije virusa COVID-19, in samo, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji: posledica spremembe najemnine je spremenjeno nadomestilo za najem, ki je skoraj enako ali nižje kot nadomestilo za najem neposredno pred spremembo; znižanje najemnin vpliva samo na plačila, ki bi prvotno zapadla 30. 6. 2021 ali pred tem; ter ni bistvene spremembe drugih pogojev najema. Če se najemnik odloči za pristop praktične rešitve pri najemu, bi to pomenilo, da se zadevna praktična rešitev dosledno uporablja za vse najemne pogodbe s podobnimi lastnostmi in podobnimi okoliščinami. Spremembo je treba uporabiti retrospektivno v skladu z MRS 8, vendar najemnikom ni treba popravljati podatkov/števil iz preteklih obdobj ali podajati razkritij v skladu z 28.(f) odstavkom MRS 8.

Sprememba naj bi se uporabljala do 30. junija 2021, a ker se vpliv pandemije Covid-19 nadaljuje, je IASB 31. marca 2021 podaljšal obdobje uporabe praktične rešitve do 30. junij 2022. Sprememba velja za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. aprila 2021 ali pozneje.

Družba v letu 2021 ni imela pomembnih prilagoditev najemnin v zvezi s COVID-19.

Družba je prvič uporabila določene standarde in spremembe, ki veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje (če ni navedeno drugače). Družba ni predčasno sprejela nobenega drugega standarda, pojasnila ali dopolnila, ki je bil izdan, vendar še ni veljaven.

Reforma referenčnih obrestnih mer (IBOR) – druga faza sprememb MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16 (izdane 27. 8. 2020 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2021 naprej). Spremembe druge faze obravnavajo vprašanja, ki izhajajo iz vpeljave reform, vključno z zamenjavo obstoječe referenčne obrestne mere z alternativno referenčno obrestno mero. Spremembe zajemajo naslednja področja:

- Obračunavanje spremembe osnove za določitev pogodbenih denarnih tokov zaradi reforme referenčnih obrestnih mer: Za instrumente, za katere velja merjenje po odplačni vrednosti, spremembe od podjetij zahtevajo, da kot praktično rešitev za obračunavanje spremembe osnove za določitev pogodbenih denarnih tokov, ki jo zahteva reforma referenčnih obrestnih mer, posodobijo efektivno obrestno mero upoštevajoč smernice odstavka B5.4.5 iz MSRP 9. Posledično se ne prepozna nikakršnega takojšnjega dobička ali izgube. Ta praktična rešitev velja le za tako spremembo in le kolikor je nujna kot neposredna posledica reforme referenčnih obrestnih mer, nova podlaga pa je ekonomsko enakovredna prejšnji. Zavarovatelji, ki uveljavljajo začasno oprostitve od MSRP 9, morajo uporabiti enako praktično rešitev. MSRP 16 je bil spremenjen tako, da od najemnikov zahteva, da uporabijo podobno praktično rešitev pri obračunavanju sprememb najema, ki spreminjajo podlago za določanje prihodnjih plačil najemnin zaradi reforme referenčnih obrestnih mer.
- Datum izteka veljavnosti pomoči prve faze za nepogodbeno določene sestavine tveganja pri razmerjih varovanja: Spremembe druge faze zahtevajo, da podjetje za naprej preneha uporabljati pomoči prve faze za nepogodbeno določene sestavine tveganja, ko se spremeni nepogodbeno določena sestavina tveganja ali ko se razmerje varovanja preneha, odvisno od tega, kaj nastopi prej. V spremembah prve faze za sestavine tveganja ni bil podan datum izteka veljavnosti.

- Dodatne začasne izjeme pri uporabi posebnih zahtev glede obračunavanja varovanja pred tveganjem: Spremembe druge faze zagotavljajo nekaj dodatnih začnih pomoči pri uporabi posebnih zahtev MRS 39 in MSRP 9 na področju obračunavanja varovanja pred tveganjem v okviru razmerij varovanja pred tveganjem, na katere neposredno vpliva reforma referenčnih obrestnih mer.
- Dodatna razkritja MSRP 7, povezana z reformo referenčnih obrestnih mer: Spremembe zahtevajo razkritje: (i) kako podjetje obvladuje prehod na alternativne referenčne obrestne mere, njegov napredek pri tem in tveganja, ki izhajajo iz prehoda; (ii) kvantitativne informacije o izvedenih in neizvedenih finančnih instrumentih, ki še niso prešli, razčlenjene po pomembni referenčni obrestni meri, in (iii) opis vsakršnih sprememb strategije obvladovanja tveganj zaradi reforme referenčnih obrestnih mer.

Družba predvideva, da uvedba novih računovodskih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe. Spremembe drugih računovodskih standardov, ki ne zavezujejo družbe, ne bodo imeli vpliva na računovodske izkaze, zato jih ne razkrivamo.

b. Neopredmetena sredstva

Družba pripozna neopredmetena sredstva, ko je verjetno, da bodo pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je njihovo nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Neopredmetena sredstva, s končno dobo koristnosti, se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Neopredmetena sredstva predstavljajo:

- neopredmetena sredstva iz naslova koncesij (GOŠO)
- neopredmetena sredstva v izgradnji in izdelavi,
- licence za programsko opremo,
- programska oprema, pridobljena ločeno od računalniške opreme, ki je v uporabi v obdobju, ki je daljše od enega leta in
- druga neopredmetena sredstva.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se začne z dnem, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo in se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva.

Skupine neopredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
Neopredmetena sredstva iz naslova koncesij	20
Licence	po pog
Računalniški programi - aplikacijska programska podpora	3-7

Ocenjene dobe koristnosti se glede na preteklo leto niso spremenile.

Neopredmetena sredstva iz projekta GOŠO se amortizirajo 20 let, to je v dobi koncesije.

Stroški programske opreme se usredstviijo po nabavni vrednosti in enakomerno časovno amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti, ki znaša običajno 2-3 leta, posamezne licence za uporabo programske opreme pa v dobi trajanja pogodbe, ki znaša običajno 2 do 3 leta.

Druge premoženjske pravice se amortizirajo v dobi trajanja pogodbe (programski paketi za računalniško podprto modeliranje - Autocad licence 5 let, Microsoft licence 3 leta).

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče gospodarske koristi posameznega sredstva. Vsi ostali izdatki so pripoznani kot odhodki ob nastanku.

Družba letno preverja dobo koristnosti pomembnejših neopredmetenih sredstev in preračuna amortizacijske stopnje za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od prejšnjih ocen. Učinek spremembe se opiše v poročilu v obračunskem obdobju, ko do spremembe pride. V letu 2021 ni bilo sprememb dobe koristnosti.

Družba letno preverja ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno neopredmeteno sredstvo oslabiti. Pri ocenjevanju ali ti pokazatelji obstajajo, družba preveri ali je prišlo do pomembnih tehnoloških sprememb (zastarelost programske opreme, licenc), spremembe trga (zaostritev konkurenčnih razmer, izguba trga) oz. bistvenega padca obrestnih mer. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

c. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družbe se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vključijo tudi vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku. V primeru kasnejših izdatkov v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, ki povečujejo njegovo nabavno vrednost, se njegova preostala doba koristnosti ponovno oceni. V primeru kasnejših izdatkov v dokončno amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo, se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Znotraj poslovnega leta se letna amortizacija enakomerno razdeli po obdobjih.

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	2021 Dobe koristnosti v letih
- medkrajevno kabelsko omrežje – zemeljsko - optično	25
- kabelska kanalizacija	33
- zabojniki	20
- elektro-energetske naprave	5-11
- instrumenti	5
-standardno in specialno orodje	5
-osebna in tovorna vozila	6
-priklopniki	7
-druga transportna sredstva	3-6
-gradbeni stroji in naprave	6-8
-računalniška oprema	3
-klimatske naprave in oprema	5-10
-druga oprema	4-6

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti in se začnejo amortizirati isti dan, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba letno preverjanja zunanje in notranje okoliščine poslovanja (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizična poškodba sredstva), ki bi lahko bile pomemben pokazatelj glede potrebe po oslavitvi opredmetenih osnovnih sredstev.

Ocenjene dobe koristnosti se glede na preteklo leto niso spremenile.

Opredmeteno osnovno sredstvo je oslabiljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednosti pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida.

d. Sredstva v najemu

Ob podpisu pogodbe se presoja, ali pogodba vsebuje najem v skladu s standardom MSRP 16. Za najem se po tem standardu šteje pogodba, ki za določeno obdobje daje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo.

Novi standard za take pogodbe določa, da najemnik na začetku najema pripozna pravico do uporabe sredstva (sredstvo v najemu) in obveznost iz najema.

Sredstvo s pravico do uporabe se pripozna na dan začetka najema, to je, ko je sredstvo na voljo za uporabo. Začetno merjenje sredstva zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema (diskontirana sedanja vrednost najemnin, ki na ta datum še niso plačane), plačila najemnin, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude na najem in oceno morebitnih stroškov, ki bodo nastali v družbi pri odstranitvi sredstva.

Sredstva se nato merijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in za izgube zaradi oslavitve in se prilagodijo za vsako ponovno merjenje obveznosti iz najema. Sredstvo se amortizira od začetka najema do konca njegove dobe koristnosti oz. do konca trajanja najema, če je to krajše od dobe koristnosti. V primeru, da je pogodba sklenjena za nedoločen čas ali se letno avtomatično podaljšuje, se uporabijo pričakovane dobe amortiziranja za posamezno skupino sredstev.

Sredstva s pravico do uporabe se razvrstijo v naslednje skupine in se, če gre za pogodbe z nedoločeno dobo uporabljajo naslednje dobe koristnosti:

Skupine sredstev v najemu	Dobe koristnosti v letih
- najem prostorov	10
- najem vodov	15
- drugo	5

Ocenjene dobe koristnosti se glede na preteklo leto niso spremenile.

Letno se preverjajo znamenja slabitve in v primeru njihovega nastanka se ugotavlja nadomestljiva vrednost teh sredstev. V primeru slabitve, se le ta pripozna v izkazu poslovnega izida v skladu z MRS 36.

Družba GVO je opravila preverbo potrebe po oslavitvi osnovnih sredstev v času razglašene epidemije in ugotovila, da dodatne slabitve niso potrebne.

e. Finančna sredstva

Finančno sredstvo se pripozna, ko družba postane stranka v pogodbenih določbah finančnega instrumenta.

Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti, so finančni instrumenti, ki jih družba poseduje v

okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov in na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti. V tej kategoriji se vodijo posojila, terjatve in depoziti.

Posojila se pripoznajo na dan njihovega nastanka in se ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti, zmanjšani za izgubo zaradi slabitve.

Naložbe družbe

Naložbe v odvisne družbe se v ločenih računovodskih izkazih družbe vodijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube iz oslabitve. Naložbe v odvisne družbe se pripoznajo na dan, ko je izvršen prenos tveganj in koristi na obvladujočo družbo – ko dobi kontrolni vpliv.

f. Zaloge

Ob nabavi se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu pripoznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen.

Zaloge z malo gibanja se oslabijo na čisto iztržljivo vrednost. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v okviru rednega poslovanja, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

Najmanj na koncu poslovnega leta se zaloge zaradi oslabitve prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost.

Drobni inventar, in osebna varovalna oprema in službena obleka, dana v uporabo, se takoj prenese med stroške. Vodi se posebna količinska in vrednostna evidenca po posameznem zadolžencu v družbi.

g. Poslovne in druge terjatve

Terjatve do kupcev se ob začetnem pripoznanju merijo po transakcijski ceni, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Nato se vodijo po odplačni vrednosti.

Za vrednotenje terjatev do kupcev skladno z IFRS 9 družba uporablja poenostavljen pristop. Popravek vrednosti se izračunava kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja finančnega sredstva. Družba oblikuje skupine terjatev na podlagi prejetih zavarovanj, zapadlosti in podobnih značilnosti tveganja in poplačljivosti v preteklih letih, ki so popravljene za oceno posloводства o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih razmer lahko večje ali manjše od izgub, ki so ocenjene na podlagi zgodovinskih podatkov.

Pri skupinskem oblikovanju popravka vrednosti terjatev so izločene terjatve, za katere je posloводство iz utemeljenih razlogov opravilo individualno presojo izterljivosti. Razlogi za izvedbo individualne presoje izterljivosti so pomembna višina vrednosti terjatve in tudi hkraten obstoj obveznosti do istega poslovnega partnerja ter dodatne informacije in analize o finančnem stanju in poslovanju partnerja.

Izguba zaradi oslabitve terjatev se pripozna med poslovnimi odhodki v izkazu poslovnega izida in kot zmanjšanje (popravek) vrednosti terjatev.

h. Kratkoročna pogodbeni sredstva

Kratkoročna sredstva iz pogodb s kupci so pravica družbe do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki jih je družba prenesla na kupca in za katero pričakuje, da bo izvršena v manj kot 12 mesecih.

i. Kratkoročno razmejena sredstva

Med kratkoročnimi razmejenimi sredstvi se evidentira predvsem odložene stroške in vnaprej vračunane prihodke za že opravljene storitve in dobavljeno blago, za katere še ni bil izstavljen račun ter vnaprej vračunane prihodke ter odložene stroške mednarodnega obračuna.

j. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah.

k. Dolgoročne pogodbene obveznosti

Dolgoročne pogodbene obveznosti so obveze za prenos blaga ali storitev kupcu, za katere je skupina od kupca prejela nadomestilo (ali za katere je znesek nadomestila zapadel v plačilo) in za katere se pričakuje, da bodo prenesena v obdobju, daljšem od 12 mesecev.

Kot dolgoročne pogodbene obveznosti družba evidentira vnaprej zaračunane prihodke iz gradbenih projektov, ki so opredeljene kot storitev v skladu z MSRP 15.

l. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, ko obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna), in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane.

Rezervacije za obveznosti za tožbe družba oblikuje na podlagi ocene o možnem izidu tožb. Družba primernost oblikovanja rezervacij preverja za vsak tožbeni postopek posebej glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstaja zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim. Rezervacije so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, ob upoštevanju stroškov odpravnine ob upokojitvi in stroška vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve.

Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višina tako oblikovanih rezervacij in se ustrezno povečajo ali zmanjšajo. To velja predvsem za določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih in ocene rasti plač. Ocena obveznosti za te rezervacije se zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnosti v prihodnosti lahko spremeni.

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna služba družbe, potrdi pa direktor družbe. Družba je v letu 2021 opravila presojo dosedanje politike oblikovanja rezervacij za dana jamstva. Na podlagi presoje posameznih vrst gradenj in izvedenih projektov v letu 2021 je družba spremenila % oblikovanja rezervacij, ki je nižji kot v preteklih letih.

Družba oblikovanje rezervacij za dana jamstva za gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij presoja na podlagi 10-letnih preteklih izkušenj. Višina oblikovanja predstavlja odstotek črpanja rezervacij v zadnjih desetih letih, kar predstavlja 1% od izvedenih del.

Pri novih vrstah storitev, ki jih družba prvič izvaja, se zaradi previdnosti oblikujejo rezervacije v višini 3% od višine izvedenih del. Družba ima sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma od dve do pet let. Ustreznost višine oblikovanih rezervacij se letno preverja.

Rezervacije za prestrukturiranje podjetja se nanašajo na odpravnine zaposlenim ob kadrovskem prestrukturiranju in se oblikujejo, ko so del poslovnega načrta ter sta znana število in dinamika odhodov delavcev.

m. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, kar predstavlja njihovo pošteno vrednost. Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere. Razlike med prvotno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje

pomembno od efektivne obrestne mere, se prejeta posojila v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

Merjenje poštene vrednosti za prejeta posojila je kategorizirano kot 3. nivo.

Hierarhija poštenih vrednosti

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov je bila upoštevana naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

1. nivo: določanje poštene vrednosti neposredno s sklicevanjem na uradno objavljeno ceno na aktivnem trgu;
2. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki so v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti, bodisi neposredno bodisi posredno;
3. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki niso v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti

n. Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov

Obveznosti iz najema se pripoznajo na datum začetka najema sredstva po sedanji vrednosti najemnin, ki še niso plačane. Te najemnine se diskontirajo. Pri poznejšem merjenju finančne obveznosti iz najemov se le ta poveča za vrednost, ki odraža obresti na obveznosti iz najema, zmanjša za vrednost plačil najemnine in v primeru spremembe pogojev najema ponovno izmeri sedanja vrednost na podlagi ponovne ocene prihodnjih najemnin ali spremembe najema (trajanje najema ali cene najema).

Po datumu začetka najema se finančne obveznosti iz najemov ponovno izmerijo z uporabo nove diskontne stopnje, če se je spremenilo trajanje najema ali vrednost prihodnjih najemnin. V primeru odpovedi najema ali zmanjšanja, se dobiček ali izguba, ki sta povezana z delno ali popolno odpovedjo najema, pripoznata v izkazu poslovnega izida.

Obveznosti iz najema se izkazujejo kot dolgoročna obveznost, razen obveznosti, ki bodo poravnane v obdobju 12 mesecev in so v bilanci stanja izkazane kot kratkoročne obveznosti iz najema.

o. Dolgoročne poslovne obveznosti

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostim so evidentirane predvsem obveznosti za programske pravice in druge obveznosti, ki izhajajo iz poslovanja.

p. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa po odplačni vrednosti.

r. Kratkoročne pogodbene obveznosti

Obveznost iz pogodb s kupci je obveza za prenos blaga ali storitev kupcu, za katere je bilo od kupca že prejeta nadomestilo (ali za katere je znesek nadomestila zapadel v plačilo). Med obveznostmi iz pogodb s kupci se evidentira prihodke iz gradbenih projektov, ki so opredeljene kot storitev v skladu z MSRP 15.

s. Kratkoročno razmejene obveznosti

Družba ima med vnaprej vračunani stroški evidentirane stroške za neizkoriščene letne dopuste, vnaprej vračunane plače in nagrade ter stroške storitev, za katere družba do datuma zaključka bilance stanja še ni prejela računov. Če se računa za že vnaprej vračunane stroške ne prejme v roku 3 let po pripoznanju, se jih po preteku tega časa odpravi.

t. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju. Prihodki se pripoznajo le na podlagi sklenjene pogodbe s kupcem po petih korakih, določenih s standardom. Pripoznajo se, ko se prenesejo blago in storitve na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, ki se ga pričakuje v zameno za to blago in storitve.

Vsak obljubljeni proizvod ali storitev je obravnavan kot samostojna izvršitvena obveza, če je različen. Različen je takrat, ko ima lahko kupec koristi od proizvoda ali storitve. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti proizvode ali storitve.

Pri storitvah, pri katerih se izvršitvene obveze izpolnijo postopoma, družba prihodke pripoznava mesečno v znesku, ki neposredno ustreza vrednosti do tistega trenutka izpolnjenega dela obveze podjetja (npr. mesečne situacije pri gradbenih delih). Družba pri merjenju postopnega napredka podjetja v smeri popolne izpolnitve izvršitvene obveze uporablja metodo izlozkov (output metoda).

Po metodi izlozkov družba pripoznava prihodke na podlagi neposrednih meritev vrednosti za kupca, ki jo imajo blago ali storitve, prenesene do datuma meritve, glede na preostalo blago ali storitve, obljubljeni v okviru pogodbe.

Družba pri pripoznavanju prihodkov, pri katerih se izvršitvene obveze izpolnijo postopoma, pripoznavajo prihodke na podlagi doseženih mejnikov za merjenje napredka v smeri popolne izpolnitve izvršitvene obveze, obljubljeni v okviru pogodbe. Družba ima sklenjene pogodbe, pri katerih se ugotavlja vmesna situacija glede na opravljeno delo. Na podlagi zaključenih situacij se izda mesečna faktura, ki jo potrdi kupec.

Prihodke sestavljajo v glavnem prihodki iz naslova storitev: investicije, upravljanja in vzdrževanje širokopasovnih in tk omrežij ter javno zasebno partnerstvo.

Prihodki investicij zajemajo gradnje telekomunikacijskih omrežij, elektro inštalacije, ostale investicije (komunalne gradnje in podobno) ter geodetske storitve in projektiranje. Pogodbe investicij so sklenjen z vnaprej določenim pogodbenim rokom, ki praviloma ne presega 12 mesecev. Prihodki so pripoznani v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena v času trajanja pogodbe na osnovi mesečnih situacij glede na opravljeno delo v posameznem mesecu.

Prihodki iz upravljanja in vzdrževanja širokopasovnih in tk omrežij se nanašajo na upravljanje in vzdrževanje omrežij na območju posameznih občin, s katerimi ima družba sklenjene pogodbe za dostop do širokopasovnih omrežij s telekomunikacijskimi operaterji, ki preko navedenih omrežij ponujajo storitve končnim uporabnikom ter iz vzdrževanja in odprave napak tk omrežja matične družbe. Prihodki so pripoznani v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena na osnovi mesečnih situacij.

Prihodki iz javno zasebnega partnerstva se nanašajo na gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij na podlagi javnih razpisov lokalnih skupnosti. Prihodki so pripoznani v obdobju trajanja pogodbe na osnovi mesečnih situacij glede na opravljeno delo v posameznem mesecu.

Prihodki od prodaje materiala se pripoznajo ob prodaji.

u. Finančni prihodki in odhodki

Prihodki in odhodki od obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje, v obdobju, v katerem so nastali na osnovi pogodbene obrestne mere.

v. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek. Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v kapitalu (odloženi davki). V tem primeru je pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu ali v kapitalu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je potrebno poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu, ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike. Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek se pripoznajo ne glede na čas, v katerem sočasne razlike poravnane.

z. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi, na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2021 in 31.12.2020 ter izkaza poslovnega izida za leto 2021 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

3. POJASNILA K IZKAZOM

3.1. Čisti prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2021	2020
Prihodki od prodaje storitev	52.987	57.975
a.) Domači trg	52.430	57.975
Investicije	44.543	50.260
Vzdrževanje in odprava napak	4.511	4.563
Uporabnina za OŠO	2.748	2.549
Ostale storitve	628	603
b.) Tuji trg	557	0
Investicije	557	0
Čisti prihodki od prodaje	52.987	57.975

Nižji obseg prihodkov iz naslova investicij v letu 2021 je predvsem posledica znižanja obsega investicij matične družbe v gradnjo TK omrežij. Nekoliko so se zvišali prihodki iz OŠO storitev. V letu 2021 ima družba prihodke iz investicij na tujem trgu.

3.2. Drugi prihodki od poslovanja

v tisoč EUR	2021	2020
Prihodki od prejetih državnih pomoči	111	565
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	5	54
Prevrednotovalni poslovni prihodki	11	101
Drugi prihodki	31	35
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	158	755

Prihodki od prejetih državnih pomoči vsebujejo državno pomoč interventnih ukrepov za zajezitev epidemije Covid-19 in omilitev njenih posledic v znesku 70 tisoč EUR (v letu 2020: 522 tisoč EUR).

3.3. Stroški materiala in energije

v tisoč EUR	2021	2020
Stroški materiala	7.609	6.833
Stroški energije	610	512
Skupaj stroški materiala in energije	8.219	7.345

Višji obseg stroškov materiala in energije je posledica spremenjene strukture del, saj je zaradi znižanja investicij s strani matične družbe bilo opravljenih manj gradbenih del in je bil večji poudarek namenjen zaključevanju montažnih del na omrežjih, kjer so bila gradbena dela že zaključena. Dodatno je višji strošek energije posledica povišanja cen energentov v drugi polovici leta 2021.

3.4. Stroški storitev

v tisoč EUR	2021	2020
Stroški zakupa vodov	8	8
Stroški storitev podizvajalcev	20.325	26.263
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	610	505
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	117	115
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	1.432	1.314
Povračila stroškov v zvezi z delom	10	11
Stroški zavarovalnih premij	201	213
Stroški bančnih storitev	36	44
Stroški komunikacijskih in prevoznih storitev	171	161
Stroški sejmov, oglaševanja	17	30
Stroški reprezentance	12	6
Stroški drugih storitev	418	428
Skupaj stroški storitev	23.357	29.098

Stroški storitev so v letu 2021 v primerjavi z letom 2020 nižji za 5.741 tisoč EUR. Največji delež znižanja so stroški storitev podizvajalcev, ker je bilo izvedenih manj gradbenih del, vzdrževanja omrežja in odprave napak.

Stroški intelektualnih in osebnih storitev vsebujejo izvajanje strokovnih nalog podpore v višini 1.283 tisoč EUR (v letu 2020: 1.201 tisoč EUR) in odvetniške, revizijske in računovodske storitve v višini 149 tisoč EUR (v letu 2020: 113 tisoč EUR).

Stroški drugih storitev vsebujejo stroške za delo študentov in dijakov v višini 265 tisoč EUR (v letu 2020: 237 tisoč EUR), stroški cestnin in registracij motornih vozil v višini 82 tisoč EUR (v letu 2020: 84 tisoč EUR) in ostale stroške drugih storitev v višini 71 tisoč EUR (v letu 2020: 107 tisoč EUR).

3.5. Stroški dela

v tisoč EUR	2021	2020
Plače in nadomestila plač	10.202	10.132
Prispevki za socialno varnost	2.173	2.141
- od tega prispevki za pokojninsko zavarovanje	1.428	1.384
Drugi stroški dela	2.474	2.575
Rezervacije za jub. nagrade in odpravnine ob upokojitvi	343	348
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-9	-18
Skupaj stroški dela	15.183	15.178

V družbi je bilo na dan 31.12.2021 zaposlenih 445 delavcev (na dan 31.12.2020: 462 delavcev), od tega 402 za nedoločen čas in 43 zaposlenih za določen čas. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2021 je bilo 442,96 (v letu 2020: 446,96).

3.6. Drugi odhodki poslovanja

v tisoč EUR	2021	2020
Stroški oblikovanja rezervacij	-2.801	491
Izguba pri prodaji opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev	7	6
Slabitev in odpisi zalog	0	2
Slabitev in odpis terjatev	23	0
Usredstvena lastna režija	-4	-6
Ostali odhodki	71	67
Skupaj drugi odhodki poslovanja	-2.704	560

Družba je v letu 2021 oblikovala rezervacije za dana jamstva v višini 319 tisoč EUR (v letu 2020: 1.362 tisoč EUR), odprava rezervacij za dana jamstva je bila 3.120 tisoč EUR (v letu 2020: 845 tisoč EUR). Neto efekt oblikovanja in odprave rezervacij je prikazan v zgornji tabeli.

Družba je v letu 2021 opravila presojo dosedanje politike oblikovanja rezervacij za dana jamstva. Na podlagi 10-letnih preteklih izkušenj pri izvedbi gradenj širokopasovnih omrežij je družba znižala % oblikovanja rezervacij iz 3% na 1%. Zaradi spremembe računovodske ocene je bila odprava rezervacij v letu 2021 višja za 2.275 tisoč EUR kot v letu 2020, oblikovanje rezervacij v letu 2021 pa za 1.043 tisoč EUR nižje kot v letu 2020.

3.7. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2021	2020
Prihodki od obresti	40	17
Prihodki od odpisa finančnih obveznosti – sredstva v najemu	1	0
Drugi finančni prihodki	20	0
Skupaj finančni prihodki	61	17
Odhodki za obresti	3	3
Odhodki za obresti od sredstev v najemu	54	71
Drugi finančni odhodki	7	29
Skupaj finančni odhodki	64	103
Finančni izid	-3	-86

3.8. Davek iz dobička in odloženi davki

Davčni odhodek izkazan v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2021	2020
Davek tekočega leta	-721	-548
Odložene terjatve / obveznosti za davek	-265	19
Skupaj	-986	-529

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

v tisoč EUR	2021	2020
Dobiček pred obdavčitvijo	5.918	3.444
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-1.124	-654
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	230	229
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	0	-1
Davčno nepriznani odhodki	-92	-99
Priznani odhodki/prihodki, ki so bili nepriznani v preteklih letih	0	-4
Ostale postavke	0	0
Skupaj odhodek za davek	-986	-529

Efektivna davčna stopnja v letu 2021 je znašala 16,7%, v letu 2020 pa 15,3%.

Družba ima v letu 2021 obveznost za davek iz dobička v višini 174 tisoč EUR, v letu 2020 je imela obveznost za davek iz dobička v znesku 35 tisoč EUR.

Spremembe odloženih davkov, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2021	2020
Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	0	1
Rezervacije	-267	66
Terjatve in zaloge	2	-48
Spremembe odloženih terjatev/obveznosti za davek	-265	19

3.9. Neopredmetena sredstva

Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2021

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2021	494	109	22.247	0	22.850
Povečanja	0	0	0	83	83
Osnovna sredstva ustvarjena v družbi	0	0	0	12	12
Prenos v uporabo	0	73	22	-95	0
Stanje 31. 12. 2021	494	182	22.269	0	22.945
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2021	392	109	8.753	0	9.254
Drugi prenosi	0	0	0	0	0
Amortizacija	62	6	1.170	0	1.238
Stanje 31. 12. 2021	454	115	9.923	0	10.492
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2021	102	0	13.494	0	13.596
Stanje 31. 12. 2021	40	67	12.346	0	12.453

Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2020

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2020	473	109	22.247	1	22.830
Povečanja	0	0	0	22	22
Prenos v uporabo	22	0	0	-22	0
Drugi prenosi	-1	0	0	-1	-2
Stanje 31. 12. 2020	494	109	22.247	0	22.850
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2020	332	108	7.585	0	8.025
Drugi prenosi	0	0	-1	0	-1
Amortizacija	60	1	1.169	0	1.230
Stanje 31. 12. 2020	392	109	8.753	0	9.254
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2020	141	1	14.662	1	14.805
Stanje 31. 12. 2020	102	0	13.494	0	13.596

Na dan 31.12.2021 družba izkazuje licence (Microsoft, Autocad, Telecad-GIS 2016, Acrobat professional, Infinitv basic, Briscad, aplikacija GURS) in programsko opremo.

Med neopredmetenimi sredstvi izkazuje družba investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva (projekti GOŠO Koroška, Ormož, Podravje, Mokronog - Trebelno, Slovenske Konjice, Sevnica, Pavlovci, Sveti Tomaž, Dražgoše, Pivka, ŠO Žiče, ŠO Dašnica in ŠO Spodnje Laže). Zasebni del omrežja GOŠO je zgrajen z lastnimi sredstvi po modelu BOT (Build - Operate - Transfer) – zgradi – upravlja – prenesi v last. Pri tem modelu gre za pogodbeno javno – zasebno partnerstvo, v katerem zasebni partner zgradi infrastrukturo, jo nato upravlja in vzdržuje določeno pogodbeno obdobje (20 let). V tem času je zasebni partner upravičen uporabnikom zaračunavati nadomestilo za uporabo zgrajene infrastrukture. Po izteku pogodbenega obdobja zasebni partner prenese infrastrukturo na javnega partnerja. Neodpisana vrednost projektov GOŠO na dan 31.12.2019 je 14.662 tisoč EUR (GOŠO Koroška, GOŠO Ormož, GOŠO Mokronog – Trebelno, GOŠO Slovenske Konjice, GOŠO Sevnica, GOŠO Podravje, GOŠO Pavlovci, GOŠO Sveti Tomaž, GOŠO Dražgoše, OŠO Pivka, ŠO Žiče, ŠO Dašnica in ŠO Spodnje Laže).

Neopredmetena sredstva niso zastavljena in zanje družba nima obvez. Na 31.12.2021 je družba presojala znamenja slabitve in ni ugotovila njihovega nastanka.

3.10. Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje opredmetenih sredstev v letu 2021

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Druška oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 1. 1. 2021	23	18	131	10	13.855	257	14.294
Povečanja	0	0	0	0	0	3.695	3.695
Osnovna sredstva ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	1	1
Prenos iz sredstev v izgradnji	7	379	165	0	1.739	-2.290	0
Zmanjšanja	0	0	0	0	-253	0	-253
Stanje 31. 12. 2021	30	397	296	10	15.341	1.663	17.737
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 1. 1. 2021	12	2	45	3	10.000	0	10.062
Povečanja	0	0	0	0	5	0	5
Amortizacija	1	5	7	2	1.384	0	1.399
Zmanjšanja	0	0	0	0	-228	0	-228
Stanje 31. 12. 2021	13	7	52	5	11.161	0	11.238
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 1. 1. 2021	11	16	86	7	3.855	257	4.232
Stanje 31. 12. 2021	17	390	244	5	4.180	1.663	6.499

Gibanje opredmetenih sredstev v letu 2020

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Druška oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 1. 1. 2020	23	18	131	10	13.331	30	13.543
Povečanja	0	0	0	0	0	1.507	1.507
Osnovna sredstva ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	24	24
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	0	0	0	1.304	-1.304	0
Zmanjšanja	0	0	0	0	-780	0	-780
Stanje 31. 12. 2020	23	18	131	10	13.855	257	14.294
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 1. 1. 2020	10	2	41	1	9.556	0	9.610
Povečanja	0	0	0	0	2	0	2
Amortizacija	2	0	4	2	1.211	0	1.219
Zmanjšanja	0	0	0	0	-769	0	-769
Stanje 31. 12. 2020	12	2	45	3	10.000	0	10.062
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 1. 1. 2020	13	16	90	9	3.775	30	3.933
Stanje 31. 12. 2020	11	16	86	7	3.855	257	4.232

Druška oprema zajema gradbene stroje, standardno in specialno orodje, tovarna in osebna vozila, instrumente, elektroenergetske naprave in ostalo.

Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena. Družba zanje nima obvez. Na 31.12.2021 je družba presojala znamenja slabitve in ni ugotovila njihovega nastanka.

3.11. Sredstva v najemu (pravica do uporabe – ROU)

Družba imata sklenjene najemne pogodbe za različna sredstva, kot so najem prostorov, najem vodov, avtomobili in drugo. Najemne pogodbe so večinoma sklenjene za obdobje 2 do 15 let.

Gibanje sredstev v najemu v letu 2021

v tisoč EUR	Najem prostorov in zemljišč	Vozila	Najem vodov	Drugo	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2021	2.983	37	46	0	3.066
Povečanja	34	0	40	1	75
Prenos v uporabo – nove pogodbe	0	0	0	0	0
Izločitve	0	-26	-38	0	-64
Stanje 31. 12. 2021	3.017	11	48	1	3.077
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2021	1.029	22	10	0	1.061
Amortizacija	523	7	1	0	531
Izločitve	0	-26	0	0	-26
Stanje 31. 12. 2021	1.552	3	11	0	1.566
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2021	1.954	15	36	0	2.005
Stanje 31. 12. 2021	1.465	8	37	1	1.511

Strošek amortizacije sredstev v najemu v letu 2021 znaša 531 tisoč evrov.

Gibanje sredstev v najemu v letu 2020

v tisoč EUR	Najem prostorov in zemljišč	Vozila	Najem vodov	Drugo	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2020	2.964	119	46	1	3.130
Povečanja	19	4	0	0	23
Prenos v uporabo – nove pogodbe	0	11	0	0	11
Izločitve	0	-97	0	0	-97
Drugo	0	0	0	-1	-1
Stanje 31. 12. 2020	2.983	37	46	0	3.066
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2020	513	63	5	0	581
Amortizacija	516	49	5	0	570
Izločitve	0	-90	0	0	-90
Stanje 31. 12. 2020	1.029	22	10	0	1.061
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2020	2.451	56	41	1	2.549
Stanje 31. 12. 2020	1.954	15	36	0	2.005

Strošek amortizacije sredstev v najemu v letu 2020 znaša 570 tisoč evrov.

3.12. Finančne naložbe v odvisna podjetja

V letu 2013 je GVO d.o.o. ustanovil odvisno družbo GVO GmbH s sedežem v mestu Stadtlohn, ZR Nemčija, z osnovnim kapitalom 25 tisoč EUR.

Družba GVO, GmbH je imela v letu 2021 negativni poslovni izid v višini 1 tisoč EUR in kapital na dan 31.12.2021 v višini 25 tisoč EUR. Družba GVO Telekommunikation GmbH nima prejetih posojil ali drugih obveznosti, vključno s potencialnimi.

V decembru 2017 je družba GVO d.o.o. prevzela 100% poslovni delež v družbi OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o., naložba v to družbo je izkazana v višini 4.352 tisoč EUR. V januarju 2018 je družba GVO d.o.o. prevzela 100% poslovni delež v družbi INFRATEL, telekomunikacijska infrastruktura, d.o.o., naložba v to družbo je izkazana v višini 3.469 tisoč EUR.

Družba OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o. je imela v letu 2021 čisti poslovni izid 145 tisoč EUR in kapital na dan 31.12.2021 v višini 5.282 tisoč EUR. Družba Infratel d.o.o. je imela v letu 2021 čisti poslovni izid 14 tisoč EUR in kapital na dan 31.12.2021 v višini 4.995 tisoč EUR.

3.13. Druge finančne naložbe

Družba GVO, d.o.o. je dne 30.1.2019 sklenila posojilno pogodbo za dano dolgoročno posojilo odvisni družbi Infratel d.o.o., v višini 1.500 tisoč EUR, s končnim rokom vračila posojila 31.12.2027, po davčno priznani obrestni meri za obresti na posojila med povezanimi osebami v višini 0,929%. Posojilo je bilo do 31.12.2021 korišćeno v višini 910 tisoč EUR.

Poleg omenjenega posojila je družba GVO, d.o.o. dne 22.10.2021 sklenila posojilno pogodbo za dano kratkoročno revolving posojilo matični družbi Telekom Slovenije d.d., v višini 5.000 tisoč EUR, s katero je plasirala viške denarnih sredstev po davčno priznani obrestni meri za obresti na posojila med povezanimi osebami, v višini 0,512% letno. Rok vračila posojila je 21.10.2022.

Na dan 31.12.2021 posojilo ni bilo korišćeno.

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Dolgoročna dana posojila	754	910
Dana posojila	754	910
Skupaj kratkoročna dana posojila	201	10.404
Del dolgoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih- dana posojila	200	0
Kratkoročna dana posojila in obresti	1	10.404
Stanje konec obdobja dana posojila	955	11.314

Dana posojila po ročnosti

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Ročnost		
Zapadle	0	0
Nezapadle		
- manj kot 3 mesece	1	4
- od 3 do 12 mesecev	200	10.400
- od 1 do 2 let	250	200
- od 2 do 5 let	504	710
- več kot 5 let	0	0
Skupaj	955	11.314

3.14. Odložene terjatve za davek

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	6	6
Terjatve iz poslovanja	107	105
Rezervacije	118	385
Odložene terjatve za davek	231	496

3.15. Zaloge

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Material	1.298	2.089
Skupaj zaloge	1.298	2.089

Med zalogami družbe prevladuje material za telekomunikacijsko dejavnost v višini 1.264 tisoč EUR (na 31.12.2020: 2.041 tisoč EUR) ter varstvena obleka in obutev v višini 34 tisoč EUR (na 31.12.2020: 48 tisoč EUR). Družba med svojimi zalogami nima zalog, zastavljenih kot jamstvo za obveznosti. Nižji obseg zalog je posledica zaključevanja večine projektov za matično družbo glede na zmanjšanje obsega investicij.

Knjigovodska vrednost zalog ne presega njene iztržljive vrednosti. V letu 2021 ni bilo oslabitev vrednosti zalog materiala, primanjkljaj zalog pri letnem inventurnem popisu je 81,35 EUR, viški pa 1,12 EUR.

3.16. Poslovne in druge terjatve

	31.12.2021			31.12.2020
v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve	7.300	-566	6.734	6.890
Skupaj terjatve do kupcev	7.300	-566	6.734	6.890
Dani predujmi	3	0	3	1
Terjatve za DDV in druge davke	471	0	471	523
Druge terjatve	82	0	82	93
Skupaj druge terjatve	556	0	556	617
Skupaj poslovne in druge terjatve	7.856	-566	7.290	7.507

Družba med poslovnimi terjatvami izkazuje 88% (v letu 2020: 87 %) poslovnih terjatev do podjetij v skupini. Druge terjatve (v višini 556 tisoč EUR) zajemajo predvsem druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij in sicer v višini 466 tisoč EUR. Terjatve niso zastavljene in so ustrezno zavarovane.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2021	2020
Stanje 1.1.	-555	-805
Popravki v letu	-41	-145
Odprava popravkov (plačila)	17	246
Poraba (odpisi)	13	149
Stanje 31.12.	-566	-555

Starostna struktura terjatev na dan 31.12.2021

	2021		2020	
v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Bruto vrednost	Popravek vrednosti
Nezapadle	6.678	-10	6.827	-10
Zapadle	622	-556	618	-545
do vključno 30 dni	18	0	55	0
od vključno 31 do vključno 60 dni	19	0	2	0
od vključno 61 do vključno 90 dni	3	0	2	0
od vključno 91 do vključno 180 dni	5	0	6	0
od vključno 181 do vključno 365 dni	38	-17	2	-1
od vključno 366 do dve leti	2	-2	2	-1
nad dve leti	3	-3	1	-1
Terjatve do kupcev v insolvenčnih postopkih	534	-534	548	-542
Skupaj terjatve do kupcev	7.300	-566	7.445	-555

3.17. Kratkoročna pogodben sredstva

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročna pogodben sredstva	605	21
Skupaj pogodben sredstva	605	21

Kratkoročna pogodben sredstva iz pogodb s kupci izkazujejo pripoznane prihodke za storitve iz investicijskih projektov in vzdrževanja, ki bodo dokončana v roku 12 mesecev v višini 605 tisoč EUR.

3.18. Kratkoročno razmejena sredstva

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Odloženi stroški	24	47
Skupaj aktivne časovne razmejitve	24	47

Med kratkoročnimi razmejenimi sredstvi se evidentirajo predvsem odloženi stroški in vnaprej vračunani prihodki za že opravljene storitve in dobavljeno blago, za katere še ni bil izstavljen račun. Aktivne časovne razmejitve vključujejo odložene stroške v višini 24 tisoč EUR. V letu 2021 ni bilo pomembnega gibanja na teh postavkah.

3.19. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Denarna sredstva na TRR računih na bankah	3.451	1.006

Denarna sredstva na transakcijskih računih na bankah vključujejo prosto razpoložljiva sredstva ter sredstva, ki služijo kot jamstvo za zavarovanje obveznosti. Družba na transakcijskih računih nima limitov.

3.20. Kapital in rezerve

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Vpoklicani kapital	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	1	1
Rezerve iz dobička	575	575
Zadržani poslovni izid preteklih let	13.650	21.735
Poslovni izid tekočega leta	4.932	2.915
Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	-287	-160
Skupaj kapital in rezerve	24.629	30.824

Rezerve iz dobička zajemajo zakonske rezerve v višini 575 tisoč EUR. Zakonske rezerve se oblikujejo, dokler njihova višina vključno s kapitalskimi rezervami ne doseže 10% osnovnega kapitala družbe. Družba

v letu 2021 skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in statutom družbe ni oblikovala zakonskih rezerv, saj že dosegajo minimalno dovoljeno višino.

Kot aktuarski primanjkljaj ali presežek se izkazujejo spremembe sedanje vrednosti obveznosti do zaposlencev zaradi sprememb v aktuarskih predpostavkah in na podlagi izkustvenih prilagoditev. V letu 2021 so se rezerve za aktuarske primanjkljaje povečale za 127 tisoč EUR.

V letu 2021 je družba izplačala 11.000 tisoč EUR dividend matični družbi.

Ugotovitev bilančnega dobička na dan 31.12.2021

v tisoč EUR	2021
Čisti poslovni izid tekočega leta	4.932
Preneseni poslovni izid	13.650
Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0
Bilančni dobiček	18.582

Bilančni dobiček ostaja nerazporejen, ker še ni sklepa o njegovi razporeditvi.

3.21. Dolgoročne pogodbene obveznosti

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Druge dolgoročne pogodbene obveznosti	439	519

Dolgoročne pogodbene obveznosti predstavljajo obvezo družbe, da bodisi prenese blago ali storitve v prihodnosti kupcu bodisi vrne prejeta nadomestilo. V obeh primerih se obveznost meri kot znesek nadomestila, prejetega od kupca. Med dolgoročno odloženimi prihodki družba evidentira odložene prihodke iz gradbenega projekta višini 439 tisoč EUR. Družba pričakuje realizacijo tega projekta v obdobju 5 let.

3.22. Dolgoročne razmejene obveznosti

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Brezplačni prevzem osnovnih sredstev	3	4
Drugi dolgoročno odloženi prihodki	44	9
Skupaj dolgoročne razmejene obveznosti	47	13

3.23. Rezervacije

v tisoč EUR	31.12.2020	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprem. diskontne stopnje	Prenos na kratkoročni del	31.12.2021
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	0	0	0	0	0	0	0
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	1.188	0	0	179	5	0	1.372
Rezervacije za jubilejne nagrade	290	-14	0	23	-12	0	287
Druge rezervacije (invalidi)	0	-21	0	21	0	0	0
Rezervacije za reorganizacijo podjetja	273	-273	0	268	0	0	268
Rezervacije za dana jamstva	2.112	0	-1.742	319	0	-370	319
Skupaj rezervacije	3.863	-308	-1.742	810	-7	-370	2.246

Družba oblikuje dolgoročne rezervacije za obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih na podlagi obvezujočih preteklih dogodkov pojavile v obdobju, daljšem od leta dni in katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Rezervacije za obveznosti za tožbe so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida, ki je opravljena z visoko stopnjo previdnosti. Datuma zapadlosti obveznosti ni mogoče določiti.

Proti družbi ni bila na dan 31.12.2021 vložena nobena tožba (na 31.12.2021 odprtih tožb proti družbi ni bilo). Družba na dan 31.12.2021 nima oblikovanih rezervacij za obveznosti za tožbe.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna s strani pooblaščenega aktuarja na dan 31.12.2021.

Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 0,95%, stopnja fluktuacije pa je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3,5 % (v letu 2020: diskontna stopnja 0,44%, stopnja fluktuacije od 0 % do 3,5 %). Obveznosti družbe so enake sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil.

Rezervacije za reorganizacijo podjetja

Družba je v letu 2021 oblikovala rezervacije za odpravnine presežnih delavcev v višini 268 tisoč EUR (v letu 2020 v višini 273 tisoč EUR). V letu 2021 je imela črpanje rezervacij iz leta 2020 v znesku 273 tisoč EUR.

Dolgoročne rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve (garancije)

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna služba družbe, potrdi pa direktor družbe.

Družba je v letu 2021 opravila presojo dosedanje politike oblikovanja rezervacij za dana jamstva. Na podlagi presoje posameznih vrst gradenj in izvedenih projektov v letu 2021 je družba spremenila % oblikovanja rezervacij, ki je nižji kot v preteklih letih.

V letu 2021 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 1% od zneska izvedenih del. Družba oblikovanje rezervacij za dana jamstva za gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij presoja na podlagi 10-letnih preteklih izkušenj.

Pri novih vrstah storitev, ki jih družba prvič izvaja, se zaradi previdnosti oblikujejo rezervacije v višini 3% od višine izvedenih del. Družba ima sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma od dve do pet let. Ustreznost višine oblikovanih rezervacij se letno preverja.

3.24. Dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz najemov

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	1.064	1.540

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	568	584

Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov predstavljajo obveznosti za sredstva v najemu, katerih poravnava se pričakuje v naslednjih 12 mesecih.

Gibanje obveznosti iz najemov

v tisoč EUR	
Stanje 1.1.2020	2.705
Povečanja/zmanjšanja	-29
Obresti	71
Plačilo najemnin	-623
Stanje 31.12.2020	2.124
Povečanja/zmanjšanja	159
Obresti	54
Plačilo najemnin	-705
Stanje 31.12.2021	1.632

Stanje 31.12.2020	
Kratkoročne obveznosti iz najemov	584
Dolgoročne obveznosti iz najemov	1.540
Skupaj obveznosti iz najemov	2.124

Stanje 31.12.2021	
Kratkoročne obveznosti iz najemov	568
Dolgoročne obveznosti iz najemov	1.064
Skupaj obveznosti iz najemov	1.632

3.25. Kratkoročne in dolgoročne poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Pogodbene obveznosti za aktivirane programske pravice	0	0
Prejete dolgoročne varščine	140	140
Dolgoročne poslovne obveznosti	140	140
Obveznosti do dobaviteljev	8.049	8.328
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	151	158
Obveznosti do zaposlenih	1.104	1.098
Obveznosti za predujme	30	88
Druge obveznosti	836	246
Kratkoročne poslovne obveznosti	10.170	9.918
Skupaj poslovne in druge obveznosti	10.310	10.058

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi so evidentirane prejete dolgoročne varščine.

V letu 2021 so obveznosti do dobaviteljev nižje predvsem zaradi krajših rokov plačil in predčasnega plačevanja računov, druge obveznosti pa so višje in predstavljajo v največji meri obveznosti iz naslova cesij in asignacij v višini 774 tisoč EUR (v letu 2020: 125 tisoč EUR). Družba ima med poslovnimi in drugimi obveznostmi 44 tisoč EUR zapadlih poslovnih obveznosti.

3.26. Kratkoročno odloženi prihodki

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročni del vladne podpore za opredmetena osnovna sredstva	2	2
Drugi kratkoročni odloženi prihodki	134	0
Kratkoročno odloženi prihodki	136	2

Drugi kratkoročno odloženi prihodki v višini 134 tisoč EUR so iz naslova sofinanciranja projekta OŠO Ajdovščina.

3.27. Vnaprej vračunani stroški in odhodki

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Vnaprej vračunani stroški in odhodki za že opravljene storitve	1.650	734
Vnaprej vračunani stroški za neizkoriščene letne dopuste	454	499
Vnaprej vračunane plače in nagrade	76	110
Kratkoročni del rezervacij	370	1.379
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	2.550	2.722

Kratkoročno vračunani stroški v višini 2.550 tisoč EUR zajemajo vnaprej vračunane stroške za neizkoriščene

letne dopuste in prerazporejene ure v višini 454 tisoč EUR, vnaprej vračunanane nagrade v višini 76 tisoč EUR, kratkoročni del rezervacij v višini 370 tisoč EUR ter vnaprej vračunanane ostale poslovne stroške v višini 1.650 tisoč EUR, ki zajemajo ocenjene stroške materiala, podizvajalcev in gradbenih del.

Tabela gibanja vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov v letu 2021

v tisoč EUR	
Stanje 31.12.2020	2.722
Črpanje	-1.313
Odprava	-1.409
Oblikovanje	2.180
Prenos iz dolgoročnega dela	370
Stanje 31.12.2021	2.550

Črpanje je iz naslova vnaprej vračunanih stroškov, neporabljenega letnega dopusta in prerazporejenih ur. Odprava je v pretežni meri iz naslova kratkoročnega dela rezervacij za dana jamstva.

Tabela gibanja vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov v letu 2020

v tisoč EUR	
Stanje 31.12.2019	1.127
Črpanje	-1.064
Odprava	-13
Oblikovanje	1.293
Prenos iz dolgoročnega dela	1.379
Stanje 31.12.2020	2.722

3.28. Knjigovodske in poštene vrednosti

Tabela vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po poštenu vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov na 31. 12. 2021

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1.nivo	2.nivo	3.nivo
Dolgoročna finančna sredstva					
Dana posojila	754	754	-	754	-
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	201	201	-	201	-
Poslovne in druge terjatve	7.290	7.290	-	7.290	-
Denar in denarni ustrezniki	3.451	3.451	-	3.451	-
Dolgoročne finančne obveznosti					
Dolgoročne poslovne obveznosti	140	140	-	140	-
Kratkoročne finančne obveznosti					
Poslovne obveznosti	10.170	10.170	-	10.170	-

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov na 31. 12. 2020

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1.nivo	2.nivo	3.nivo
Dolgoročna finančna sredstva					
Dana posojila	910	910	-	910	-
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	10.404	10.404	-	10.404	-
Poslovne in druge terjatve	7.507	7.507	-	7.507	-
Denar in denarni ustrezniki	1.006	1.006	-	1.006	-
Dolgoročne finančne obveznosti					
Dolgoročne poslovne obveznosti	140	140	-	140	-
Kratkoročne finančne obveznosti					
Poslovne obveznosti	9.918	9.918	-	9.918	-

3.29. Potencialne obveznosti

Dane garancije

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Garancije za dobro opravljeno delo in za odpravo napak	3.008	1.520
Garancije za zavarovanje pogodbenih obveznosti	0	0
Druga jamstva – resnost ponudbe	144	243
Dane garancije	3.152	1.763

Družba evidentira v izvenbilančni evidenci dana zavarovanja z bančnimi garancijami za dobro opravljeno delo in za odpravo napak v garancijski dobi in druga jamstva kot so resnost ponudbe v višini 3.152 tisoč EUR. Na dan 31.12.2020 jih je bilo 1.763 tisoč EUR.

Drugih potencialnih obveznosti družba nima.

4. DRUGA RAZKRITJA

4.1. Posli s povezanimi strankami

Prejemki posloводства in zaposlenih po individualni pogodbi

Skupni zneski vseh prejemkov, ki so jih za opravljanje nalog v družbi v poslovnem letu prejeli direktor, člani nadzornega sveta, člani komisij nadzornega sveta in drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe znaša za leto 2021:

v EUR	2021	2020
Direktor	126.680	142.278
Člani nadzornega sveta	10.560	0
Člani komisij nadzornega sveta	1.353	0
Delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	257.048	272.636
Skupaj	395.641	414.914

Med skupnimi zneski prejemkov direktorja in delavcev družbe, zaposlenih na podlagi pogodbe, za katere ne velja tarifni del KP, so v letu 2021 upoštevani stroški plač in nadomestil v breme podjetja in ostali stroški dela - regres, drugi osebni prejemki, neto povračila, bonitete z upoštevanjem bonitete za uporabo službenih vozil za privatne namene, povračila stroškov v zvezi z delom in premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Med skupnimi zneski prejemkov članov nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta so v letu 2021 upoštevane sejnine za nadzorni svet, plačila za opravljanje funkcij in sejnine za komisije za zunanje in notranje člane nadzornega sveta.

Pri razkrivanju podatkov o skupinah oseb družba upošteva določila ZGD-1 v 69. členu in razkriva prejemke za naslednje skupine oseb: člane posloводства, člane nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta in druge delavce družbe, zaposlene na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

Na 31.12.2021 ni danih posojil direktorju in zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del KP.

Poročilo o odnosih do povezanih družb

Skladno z zahtevami ZGD-1 v 545. členu o razkritju poslov med povezanimi družbami, mora posloводство odvisne družbe v prvih treh mesecih poslovnega leta sestaviti poročilo o razmerjih s povezanimi družbami. V njem se navedejo vsi pravni posli, ki jih je družba sklenila v preteklem poslovnem letu z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo ali na pobudo ali v interesu teh družb, in vsa druga dejanja, ki jih je storila ali opustila na pobudo ali v interesu teh družb v preteklem poslovnem letu. Pri pravnih poslih se navedeta izpolnitev in nasprotna izpolnitev, pri dejanjih pa razlogi zanje, koristi in prikrajšanja za družbo.

Kot povzetek poročila o razmerjih s povezanimi družbami, družba GVO, d.o.o., kot odvisna družba matične družbe Telekom Slovenije, d. d., pojasnjuje, da je glede na okoliščine, ki so ji bile znane v trenutku, ko so bili opravljeni pravni posli z obvladujočo družbo oziroma z njo povezanimi družbami, pri vsakem takšnem pravnem poslu dobila ustrezno vračilo in s sklenitvijo teh pravnih poslov ni bila prikrajšana. Prav tako družba v poslovnem letu 2021 ni sklepala pravnih poslov s tretjimi na pobudo oziroma v interesu obvladujoče družbe ali z njo povezanih družb, oziroma v poslovnem letu 2021 ni bilo drugih dejanj, ki bi jih družba storila ali opustila na pobudo oziroma v interesu obvladujoče družbe ali z njo povezanih družb, posledično pa o prikrajšanju ni mogoče govoriti.

Telekom Slovenije, d.d. kot matična družba odvisne družbe GVO, d.o.o. je v letu 2021 povečala višino obstoječega poročstva, danega banki, za zavarovanje obveznosti družbe GVO, iz 372 tisoč EUR na 375 tisoč EUR in podaljšala datum veljavnosti iz 11.10.2021 na 8.9.2022.

Posli s povezanimi podjetji

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Terjatve do podjetij v skupini	7.432	17.251
Telekom Slovenije, d.d.	5.294	15.493
Optic-tel d.o.o.	1.068	715
Infratel d.o.o.	1.070	1.043
Obveznosti do podjetij v skupini	5.090	8.128
Telekom Slovenije, d.d.	3.942	8.124
Avtenta, d.o.o.	4	4
Optic-tel d.o.o.	1.144	0
Prihodki od prodaje v skupini	48.427	52.105
Telekom Slovenije, d.d.	46.855	50.986
Optic-tel d.o.o.	1.342	943
Infratel d.o.o.	230	176
Nakup blaga in storitev v skupini	8.707	7.893
Telekom Slovenije, d.d.	7.093	7.862
Avtenta, d.o.o.	35	27
Soline, d.o.o.	5	4
Optic-tel d.o.o.	1.574	0

Družba GVO, d.o.o. ima na dan 31.12.2021 terjatev do matične družbe v skupni višini 5.294 tisoč EUR, od tega poslovnih in drugih terjatev v višini 4.744 tisoč EUR, kratkoročno odložene stroške in odhodke v višini 2 tisoč EUR in kratkoročno pogodbeni sredstva v višini 548 tisoč EUR. Družba ima do družbe Optic-tel d.o.o. poslovnih in drugih terjatev v višini 1.068 tisoč EUR, do družbe Infratel d.o.o. pa ima poslovnih in drugih terjatev v višini 115 tisoč EUR, dolgoročnih posojil v višini 754 tisoč EUR in kratkoročnih posojil v višini 201 tisoč EUR.

Obveznosti do povezanih podjetij družba GVO, d.o.o. na dan 31.12.2021 izkazuje v višini 5.090 tisoč EUR; od tega do matične družbe poslovnih in drugih obveznosti v višini 1.287 tisoč EUR, rezervacij v višini 244 tisoč EUR, dolgoročnih pogodbenih obveznosti v višini 439 tisoč EUR, vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov v višini 369 tisoč EUR, dolgoročnih in kratkoročnih finančnih obveznosti iz najemov v višini 1.603 tisoč EUR. Družba ima do družbe Avtenta, d.o.o. poslovnih in drugih obveznosti v višini 4 tisoč EUR, do družbe Optic-tel poslovnih in drugih obveznosti v višini 65 tisoč EUR ter vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov v višini 1.079 tisoč EUR.

Posli z drugimi povezanimi podjetji v državni lasti

Z lastniki povezane družbe so tiste, v katerih imata Republika Slovenija in SDH skupno neposredno najmanj 20-odstotni lastniški delež. Seznam teh družb je objavljen na spletni strani SDH (<http://www.sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/seznam-nalozb>).

Posli s Telekom Slovenije in povezanimi družbami tukaj niso upoštevani, ker so prikazani v zgornji tabeli.

Skupna vrednost poslov je prikazana v spodnji tabeli.

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Odperte poslovne terjatve	173	93
Odperte poslovne obveznosti	21	90

v tisoč EUR	2021	2020
Prihodki iz poslovanja	554	1.653
Stroški za nakup materiala in storitev	666	729

Transakcije z državo – plačani davki

v tisoč EUR	2021	2020
Plačilo davka - davek od dobička	582	807
Vračilo davka - DDV	-1.699	-1.939
Skupaj plačilo/vračilo davka	-1.117	-1.132

Pandemija koronavirus

V skladu z Zakonom o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije Covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo je družba koristila državno pomoč:

- povračila nadomestila za kratkotrajno odsotnost od dela zaradi COVID bolniške do 3 dni v breme delodajalca v znesku 2 tisoč evrov,
- povračilo nadomestila za čas karantene v znesku 11 tisoč evrov,
- povračilo nadomestila za čas, ko delavec zaradi višje sile ni opravljal dela, v znesku 6 tisoč evrov,
- povračilo dodatno izplačanega kriznega dodatka v znesku 51 tisoč evrov.

4.2. Stroški revizorja

V tisoč EUR	2021	2020
Revidiranje letnih poročil	8	8
Druge nerevizijske storitve	2	2
Skupaj stroški revizorja	10	10

4.3. Upravljanje finančnih tveganj

V skupini finančnih tveganj družbe je najpomembnejše tveganje kreditno tveganje. Izpostavljenosti obrestnemu tveganju ni, saj družba na dan 31.12.2021 ni izkazovala obrestno občutljivih sredstev ali obveznosti. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za njihovo obvladovanje se izvaja in presoja na podlagi učinkov na denarne tokove in uspešnost poslovanja. V nadaljevanju so podrobneje prikazana pomembna finančna tveganja, ki se jih skladno s sprejeto politiko redno ocenjuje in preverja ustreznost ukrepov za njihovo obvladovanje.

Kreditno tveganje

Najpomembnejši vir kreditnega tveganja (tveganja neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke) predstavlja neplačevanje obveznosti s strani pogodbenih strank. Poslovne in druge terjatve predstavljajo 56% kratkoročnih sredstev v družbi GVO, d.o.o.. Pretežni del poslovnih terjatev izvira iz terjatev do družb v skupini in sicer 88%.

Postopke pedsodne in sodne izterjave se izvaja v skladu s sprejeto politiko. Družba terjatve slabi skladno z računovodskimi usmeritvami, pri čemer pri oblikovanju popravka vrednosti terjatev do kupcev upošteva kriterij starosti posamezne terjatve. Družba oblikuje popravke vrednosti terjatev do kupcev skladno z oceno pričakovanih kreditnih izgub, ki se določi v odstotkih in temelji na analizi zgodovinskih podatkov ter napovedi obračunskega obdobja. Zaradi uvedenih postopkov upravljanja terjatev je kreditno tveganje obvladljivo.

Starostna struktura terjatev in gibanje popravka vrednosti terjatev sta razkriti v točki 3.16 Poslovne in druge terjatve.

V zvezi z drugimi finančnimi sredstvi, kot so denarna sredstva na TRR in dana posojila, izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju izhaja iz tveganja nepravilne obveznosti druge pogodbenice stranke. Kreditno tveganje iz tega naslova ocenjujemo kot nizko, saj je posojilo dano družbi v skupini, katere poslovanje in sposobnost poplčila posojila se redno spremlja in nadzoruje. Prav tako zaradi visoke likvidnosti bank in stabilnega bančnega sistema ni bistvenega tveganja z vidika držanja denarnih sredstev na TRR.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

v tisoč EUR	31.12.2021	31.12.2020
Dana dolgoročna posojila podjetjem	754	910
Del dolgoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih – dana posojila podjetjem	200	0
Druga kratkoročna posojila podjetjem	1	10.404
Poslovne in druge terjatve	7.290	7.507
<i>od tega terjatve do kupcev</i>	6.734	6.890
Denar in denarni ustrezni	3.451	1.006
Skupaj	11.696	19.827

Tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti

Plačilno-sposobnostno tveganje je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov oziroma s sposobnostjo zagotavljanja virov likvidnosti in posledično s sposobnostjo za poravnavanje obveznosti ob njihovi zapadlosti.

Družba tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti učinkovito obvladuje na podlagi rednega uravnavanja in načrtovanja denarnih tokov. Likvidnost se spremlja dnevno in načrtuje na mesečni, dvomesečni in letni osnovi, s čemer pravočasno zaznava morebitne primanjkljaje likvidnih sredstev, kar je osnova za odločanje o ukrepih. Družba je v letu 2021 razpolagala z višji denarnih sredstev, ki jih je med letom plasirala v obliki danih kratkoročnih revolving posojil matičnih družbi. Ob koncu leta družba ni imela naložb iz naslova kratkoročnih posojil.

Kot nizko je ocenjeno tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti, kar je rezultat dokaj predvidljivega denarnega toka, ustrezne kapitalske strukture z visokim deležem kapitala.

Zapadlost obveznosti družbe na dan 31.12.2021 in 31.12.2020 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj	Knjigovodska vrednost obveznosti
31.12.2021								
Posojila in krediti	0	0	0	0	0	0	0	0
Predvidene obresti od posojil	0	0	0	0	0	0	0	0
Obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti	44	8.691	1.435	0	0	140	10.310	10.310
Obveznosti iz sredstev v najemu	0	201	406	532	540	30	1.709	1.632
31.12.2020								
Posojila in krediti	0	0	0	0	0	0	0	0
Predvidene obresti od posojil	0	0	0	0	0	0	0	0
Obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti	26	8.017	1.875	0	0	140	10.058	10.058
Obveznosti iz sredstev v najemu	0	214	425	542	1.058	18	2.257	2.124

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti kapitalsko ustreznost in s tem finančno stabilnost.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo (neto) finančnih obveznosti s kapitalom in kazalnika deleža kapitala v bilančni vsoti. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev ter denarnih ustreznikov. Družba nima prejetih posojil, izkazuje nizko zadolženost zgolj na podlagi najemov, kar predstavlja dobro izhodišče za doseganje ustrezne kreditne bonitete. Družba je na dan 31.12.2021 izkazovala negativen neto finančni dolg, zato izračun kazalnika neto dolg v kapitalu ni smiselna.

v tisoč EUR	2021	2020
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	1.632	2.124
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva s kratkoročnimi depoziti	-3.652	-11.410
Neto finančne obveznosti	-2.020	-9.286
Kapital	24.628	30.824
Bilančna vsota	42.163	50.159
Kapital v bilančni vsoti	58,4%	61,5%

Ostala tveganja

Družba se pri svojem poslovanju srečuje tudi z drugimi tveganji, kot so: tveganje izgube projektov na domačem trgu zaradi pasivnosti države, operativnimi tveganji (škoda in nedostopnost do fizičnih sredstev, izpad elektrike, tehnične napake), kar družba uspešno obvladuje z rednimi pridobivanji novih poslov in minimiziranjem verjetnosti neželenih dogodkov.

5. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Družba GVO, d.o.o., pri svojem poslovanju ni neposredno vezana na ruski ali ukrajinski trg, tako da zaenkrat ocenjujemo, da konflikt med državama ne bo imel pomembnega neposrednega vpliva na denarne tokove in finančne vire družbe, bomo pa občutili posredne vplive, kot so zvišanje cen energentov in elektrike. Ob tem je družba izpostavljena tveganjem v oskrbovalni verigi, saj bo lahko prišlo do pomanjkanja določenih materialov za vgradnjo, posledično tudi do zamud v dobavi ali višjih cen.

V januarju 2022 je družba začela postopek za likvidacijo odvisne družbe GVO Telekommunikation GmbH v Nemčiji.

Drugih dogodkov po datumu bilance stanja 31.12.2021, za katere bi bila potrebna prilagoditev računovodskih izkazov za leto 2021, ni bilo.

6. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastniku družbe GVO, d.o.o.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Naše mnenje

Po našem mnenju računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe GVO, d.o.o. (»družba«) na dan 31. 12. 2021, ter poslovni izid in denarne tokove družbe za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Naše mnenje je skladno z našim dodatnim poročilom za revizijsko komisijo z dne 21. 3. 2022.

Kaj smo revidirali

Računovodski izkazi družbe obsegajo naslednje:

- izkaz poslovnega izida in izkaz drugega vseobsegajočega donosa za leto končano 31. 12. 2021;
- bilanco stanja na dan 31. 12. 2021;
- izkaz gibanja kapitala za tedaj končano leto;
- izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto; in
- pojasnila k računovodskim izkazom, ki vsebujejo tudi povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in z Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (»Uredba«). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so opisane v poročilu v delu *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Neodvisnost

V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe. Potrjujemo, da smo izpolnili druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Po našem najboljšem vedenju in prepričanju izjavljamo, da so nerezizijske storitve, ki smo jih opravili za družbo, v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi v Sloveniji, in da nismo opravili nerezizijskih storitev, ki so prepovedane po členu 5(1) Uredbe.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Cesta v Kleče 15, SI-1000 Ljubljana, Slovenija

T: +386 (1) 5836 000, F: +386 (1) 5836 099, www.pwc.com/si

Matična št.: 5717159, davčna št.: SI35488181

Družba je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod vizitno številko 12168800 ter v register revizijskih družb pri Agenciji za javni nadzor nad revidiranjem pod številko RD-A-014/04. Višina vplačanega osnovnega kapitala je 34.802 EUR. Seznam zaposlenih revizorjev je na voljo na sedežu družbe.

Nerevizijske storitve, ki smo jih opravili za družbo v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021, so razkrite v pojasnilu 4.2. k računovodskim izkazom.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji računovodskih izkazov, ki se je končalo 31. 12. 2021. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in v zvezi z njimi ne podajamo ločenega mnenja.

Ključna revizijska zadeva

Kako je bila ključna revizijska zadeva obravnavana v naši reviziji

Pripoznavanje prihodkov od prodaje

Družba razkriva informacijo o prihodkih od prodaje v pojasnilu 2.3 t. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev – Prihodki in 3.1. Čisti prihodki od prodaje. Izkaz poslovnega izida družbe za leto, ki se je zaključilo 31. 12. 2021, vključuje prihodke od prodaje v višini 52.987 TEUR.

Na prepoznavanje prihodkov od prodaje smo se osredotočili zaradi:

- pozornosti uporabnikov na to postavko računovodskega poročanja kot merilo uspešnosti,
- pomembnega zneska z vidika vrednosti,
- s tem povezanih bistvenih tveganj pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Uporaba Mednarodnega standarda računovodskega poročanja 15 *Prihodki iz pogodb s kupci* je kompleksna in temelji na ocenah in predpostavkah posloводства. Zaradi zgoraj navedenih dejavnikov smo pripoznavanje prihodkov od prodaje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.

Naš revizijski pristop k revidiranju prihodkov od prodaje, ki jih je priznala družba, je vključeval preizkušanje internih procesov in kontrol, pa tudi postopke preizkušanja podatkov:

- Pridobili smo razumevanje prodajnega procesa in ocene posloводства glede meril za pripoznavanje prihodkov od prodaje, kot so ugotavljanje izvršitvene obveze, časovna razporeditev izpolnjevanja te obveze in dodelitev transakcijske cene.
- Na podlagi vzorca smo preizkušali učinkovitost notranjih kontrol prodaje, ki zagotavljajo izvedbo in knjiženje prodaje v pravilnem znesku.
- Pregledali smo izbran vzorec pogodb, prodajnih nalogov, izdanih računov in druge ustrezne dokumentacije, kjer je bilo to primerno, da smo preverili, ali so bili s tem povezani prihodki pravilno knjiženi v skladu z MSRP 15 *Prihodki iz pogodb s kupci*.
- Na podlagi vzorca smo proučili izdane račune strankam in prejeme plačil.
- Ocenili smo predstavitve in razkritja v računovodskih izkazih.

Poročanje o drugih informacijah, vključno s poslovnim poročilom

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije vključujejo poglavje »poslovno poročilo« (vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih).

Naše mnenje o računovodskih izkazih ne pokriva drugih informacij, kar vključuje poslovno poročilo, in ne izražamo nobenega sklepa o njihovem zagotovitvi, razen v obsegu, ki je sicer izrecno naveden v našem poročilu.

V zvezi z revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati zgoraj opredeljene druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačno navedene.

V zvezi s poslovnim poročilom smo izvedli tudi postopke, ki jih zahteva slovenski Zakon o gospodarskih družbah. Ti postopki zajemajo presojo, ali je poslovno poročilo skladno z računovodskimi izkazi, in ali je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z veljavnimi zakonskimi zahtevami.

Na podlagi dela, opravljenega v okviru revizije, je naše mnenje sledeče:

- Informacije, podane v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katerega so bili pripravljani računovodski izkazi so, v vseh pomembnih pogledih, skladne z računovodskimi izkazi; in
- poslovno poročilo je pripravljeno, v vseh pomembnih pogledih, v skladu z zahtevami slovenskega Zakona o gospodarskih družbah.

Poleg tega smo na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili tekom revidiranja, dolžni poročati o tem, ali smo v poslovnem poročilu in drugih informacijah, ki smo jih pridobili pred datumom tega revizorjevega poročila, zaznali pomembno napačne navedbe. V zvezi s tem ni bilo odkritih pomembno napačnih navedb.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, primerno razkrivanje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja, kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdaja poročila neodvisnega revizorja, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar pa ni garancija, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko nastanejo zaradi prevare ali napake in velja, da so pomembne, če bi lahko posamično ali skupaj razumno pričakovali, da vplivajo na poslovne odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Kot del revizije v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost med revizijo. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke v odziv na taka tveganja in pridobimo revizijske dokaze, ki so zadostni in ustrezni, da zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj lahko prevara vključuje tajno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali razveljavitev notranjega kontroliranja

- Pridobimo razumevanje o notranjem kontroliranju, ki je pomembno za revizijo, da bi oblikovali revizijske postopke, ki so ustrezni v danih okoliščinah, vendar pa ne za izražanje mnenja o učinkovitosti notranjega kontroliranja družbe;
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen in z njimi povezanih razkritij, ki jih pripravi poslovodstvo;
- Ugotovljamo ustreznost uporabe podlage računovodenja za delujoče podjetje s strani poslovodstva in ali na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov obstaja pomembna negotovost v povezavi z dogodki ali pogoji, ki lahko vzbudijo bistven dvom glede sposobnosti družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje. Če presodimo, da obstaja pomembna negotovost, moramo v revizorjevem poročilu opozoriti na s tem povezana razkritja v računovodskih izkazih ali prilagoditi mnenje, če so taka razkritja neustrezna. Naše presoje temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma revizorjevega poročila. Vendar pa nadaljnji dogodki ali okoliščine lahko povzročijo, da družba preneha delovati kot delujoče podjetje;
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo osnovne posle in dogodke na način, ki dosega pošteno predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje se, med drugimi zadevami, pogovorimo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi pri notranjem kontroliranju, ki jih ugotovimo med revizijo.

Pristojnim za upravljanje prav tako zagotovimo izjavo, da izpolnjujemo ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi komuniciramo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere se lahko utemeljeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o zaščitnih ukrepih, ki so s tem povezani.

Izmed zadev, o katerih se pogovorimo s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji računovodskih izkazov v sedanjem obdobju najbistvenejše in so ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečuje javno razkritje teh zadev ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne objavimo v našem poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih pravnih in regulatornih zahtevah

Imenovanje

Za revizorja letnega poročila družbe smo bili prvič imenovani s strani skupščine matične družbe Telekom Slovenije, d.d. dne 05. 06. 2020 za leto, ki se je končalo 31. 12. 2020. Direktor družbe je revizijsko pogodbo podpisal dne 16. 11. 2020. Pogodba je bila sklenjena za obdobje treh let. Revizije računovodskih izkazov opravljamo nepretrgoma dve leti.

Ključna revizijska partnerja, zadolžena za revizijo, katere rezultat je to poročilo neodvisnega revizorja, sta Damjan Ahčin in Barbara Kočar.

Za in v imenu družbe PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Damjan Ahčin
Direktor, Pooblaščen revizor

 PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Barbara Kočar
Pooblaščen revizorka

22. 03. 2022
Ljubljana, Slovenija